

ARTPLEX V PRAZE

Diplomní projekt

Markéta Vavřínová

Praha 2016

České vysoké učení technické v Praze, Fakulta architektury

2/ ZADÁNÍ diplomové práce

Mgr. program navazující

jméno a příjmení: Markéta Vavřínová
datum narození: 18.8.1990
akademický rok / semestr: 2015/2016 ZS
ústav: 15118 Ústav nauky o budovách
vedoucí diplomové práce: Ing.arch. Boris Redčenko
téma diplomové práce: Artplex v Praze
viz přihláška na DP

zadání diplomové práce:
1/ popis zadání projektu a očekávaného cíle řešení

Zadáním diplomové práce je návrh Artplexu v bloku vymezeném Václavským náměstím a ulicemi Na Příkopě, Panskou a Jindřišskou. Ve vnitrobloku vznikne komplex kinosálů pro umělecké (artové) projekce a prestižní místo pro pořádání premiér. Cílem je využití stávajících budov uprostřed vnitrobloku, které přinesou život nejen vnitrobloku, ale také oživi Václavské náměstí a propojí skrz vnitroblok jednotlivé ulice. Dalším cílem je obnovení kulturního významu Václavského náměstí jako centra filmové projekce, kterým bývalo ve 20. století.

2/ specifikovaný stavební program

Hlavní náplní projektu je návrh a seskupení různých velikostí kinosálů se společným foaye s celkovou kapacitou cca 1100 míst. Dále budou v objektu další prostory týkající se filmu a vzdělávání v oblasti filmu- workshopy, výstavy, obchod, administrativa. Konkrétní program bude upravován v průběhu semestru v závislosti na využitelnosti prostoru.

3/ popis závěrečného výsledku, výstupy a měřítko zpracování

širší vztahy 1:2000
situace 1:500
půdorysy 1:200
řezy 1:200
pohledy 1:200
detaily 1:10 nebo 1:20
vizualizace

4/ seznam dalších dohodnutých částí projektu (model)

Portfolio
Poster
Model
CD

Datum a podpis studenta

Datum a podpis vedoucího DP

Datum a podpis děkana FA ČVUT
oddělením dne

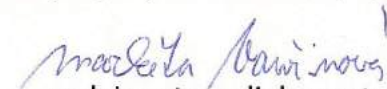
registrováno studijním

ČESKÉ VYSOKÉ UČENÍ TECHNICKÉ V PRAZE		
FAKULTA ARCHITEKTURY		
AUTOR, DIPLOMANT: AR 2015/2016, ZS		Bc. Markéta Vavřínová
NÁZEV DIPLOMOVÉ PRÁCE: (ČI)		ARTPLEX V PRAZE
(AJ)	PRAGUE ARTPLEX	
JAZYK PRÁCE:		český jazyk
Vedoucí práce:	Ing. Arch. Boris Redčenkov	Ústav: 15118 Ústav nauky o budovách
Oponent práce:		
Klíčová slova (česká):		artplex, kino, filmová projekce
Anotace (česká):		Obsahem diplomové práce je návrh artplexu v bloku vymezeném Václavským náměstím a ulicemi Na Příkopě, Panskou a Jindřišskou. Soubor staveb obsahuje nejen prostory pro filmové projekce, ale také víceúčelový sál, knihovnu, prostory pro filmové instituce a workshopy. Návrh spojuje všechny čtyři strany bloku veřejným prostorem a tím oživuje nejen vnitroblok, ale také Václavské náměstí.
Anotace (anglická):		This thesis contains the project of an artplex which is located inside a block surrounded by the Wenceslal Square and the streets Na Příkopě, Panská and Jindřišská. The complex of buildings includes not only spaces for movie projections, but also a multipurpose hall, a library, spaces for movie institutions and workshops. The project connects all four sides of the block through public areas and revitalizes thereby not only the courtyard, but also the Wenceslas Square.

Prohlášení autora

Prohlašuji, že jsem předloženou diplomovou práci vypracoval samostatně a že jsem uvedl veškeré použité informační zdroje v souladu s „Metodickým pokynem o etické přípravě vysokoškolských závěrečných prací.“

V Praze dne 13.1.2016

podpis autora-diplomanta

ARTPLEX - ÚVOD

Film - iluze tvořená koordinací světla na scéně, prostorem a pohybem - provází člověka již 120 let. Od počátku sklízela kinematografie obdiv a vyvolávala mnoho emocí. Pohyblivé obrázky, které člověka přenesou do jiné reality a vyprávějí nespočet příběhů pomocí barev a světel, jsou dnes pro většinu lidí běžnou součástí života. Film dnes můžeme sledovat v televizi, na počítačích, tabletech i mobilních telefonech. Na zajímavý film si ale i dnes spousta lidí raději zajde do kina, protože právě promítání na bílé plátno v temném kinosále je pro diváky stále atraktivní. Kolektivní zážitek navíc umožňuje společné prožití filmu - hromadný smích, pláč, dříve i aplaus...

V současné době ubývá menších kin, protože stále více diváků navštěvuje velké multiplexy. Multikina nabízejí ke shlédnutí většinou pouze nejnovější filmy od známých tvůrců a filmových společností, tzv. „mainstreamové“ filmy. Pokud bychom chtěli shlédnout umělecký film, starší snímek nebo filmy nezávislých autorů, musíme vyhledat menší kino, kino artové nebo artplex. Artplex, tedy kino s několika sály, uvádějící především artové filmy, v současné době v Praze nenajdeme. Artplex je nejenom kino, ale obsahuje mnoho dalších funkcí související s filmem (výstavní prostory, filmové instituce, knihovnu, přednáškový sál). Je to tedy místo pro širokou i odbornou veřejnost, které divákovi umožňuje chápat film v širších souvislostech. Díky vzdělávacím programům a výstavám jsou znalosti návštěvníků stále prohlubovány. Mnoho aktivit nabízí lidem možnost strávit více času v artplexu než jen samotné promítání filmu. Artplex přináší do území, ve kterém se nachází, kulturní a společenský význam. Zároveň využívá sílu filmu pro rozšíření povědomí a vědomí společnosti.

Na Václavském náměstí se dříve nacházelo mnoho menších biografů, které se specializovaly na různé druhy filmů. Dnes jsou však jejich prostory využívány úplně odlišně. Václavské náměstí bylo dříve plné života, našli bychom zde kavárny, kina, divadla nebo také sídla tiskáren novin. Byty nahradily kancelářské prostory a kavárny obchody nadnárodních značek. Dnes slouží náměstí spíše turistům a obyvatelé Prahy ho příliš nevyhledávají. Postupně se tedy vytratila jeho společenská a kulturní funkce.

Artplex umístěný v bloku mezi Václavským náměstím a ulicemi Na Příkopě a Panskou přináší místu zpět kulturní význam. Svou výbornou polohou v samotném srdci města je snadno dostupný pro všechny potenciální diváky a návštěvníky. Jeho prostory slouží nejenom na běžné projekce, ale také k pořádání filmových festivalů a jejich doprovodného programu jako jsou výstavy, workshopy, přednášky a koncerty. Významnou náplní artplexu je také pořádání premiér.

LOKALITA

BLOK MEZI VÁCLAVSKÝM NÁMĚSTÍM A ULICEMI NA PŘÍKOPĚ, PANSKOU A JINDŘIŠSKOU

Blok mezi Václavským náměstím a ulicemi Na Příkopě, Panskou a Jindřišskou patří z urbanistického hlediska mezi nejružnorodější a nejzajímavější. Při srovnání současného stavu s historickými mapovými podklady můžeme stále zpozorovat historickou parcelní strukturu.

Hlavní jádro bloku vytváří podlouhlá parcela Dintzenhoferova paláce Piccolomini (čp. 852). Stejnou strukturu tvoří také obchodní dům „Černá růže“ (čp. 852), ve kterém byla vytvořena funkcionalistická pasáž. Tyto dva areály umožňují přístup do bloku. Historické měřítko a charakter si v rámci bloku uchovaly paláce a domy ve střední části Panské ulice (čp. 895, 896, 1480), které se v bloku zčásti váží na složitou a dnes z velké části nevyužívanou strukturu bývalé fiskální Prager Tagblatt.

Obdélnou hmotu narušuje ulička v Cípu. Ta směřuje k pozdně barokní jízdárně barokního paláce Piccolomini.

Z architektonického hlediska je nejzajímavější uliční fronta Na Příkopě. Pestrost, daná rozličným měřítkem, účelem i stářím domů, zde vytváří atypický soubor.

Většina domů je založena na principu čtyřkřídých domů se středním dvorem. Domy na Václavském náměstí jsou založeny na obdélných parcelách. Hloubka parcel umožnila nahrazení původní zástavby velkoměstskými domy a spojení různých účelů v budovách. V domech se spojila funkce obytná s funkcí obchodní i industriální.

Vlevo nahoře: Pravobřežní část Prahy z roku 1769. Joseph Daniel Huber
Zdroj: BEČKOVÁ, Kateřina. Nové Město: Nové Město. Vyd. 1. Praha: Schola ludus-Pragensia, 1998, 386 s. Zmizelá Praha. ISBN 80-900-6689-5.

Vlevo dole: Stabliní katastr 1842, zdroj: <http://nahliznidokn.cuzk.cz/>

Zdroj (text): ZA STAROU PRAHU: Diagnóza Václavského náměstí. Praha, 2014, XLIV. (XV.)(1). ISSN 1213-4228.

Vpravo nahoře: Polohopisný plán Prahy z roku 1891, Alfréd Hurtig (překreslila Kateřina Bečková)
Zdroj: BEČKOVÁ, Kateřina. Nové Město: Nové Město. Vyd. 1. Praha: Schola ludus-Pragensia, 1998, 386 s. Zmizelá Praha. ISBN 80-900-6689-5.

Vlevo dole: Ortofoto (Václavské náměstí a okolí), zdroj: Institut plánování a rozvoje hlavního města Prahy

HISTORIE VÁCLAVSKÉHO NÁMĚSTÍ

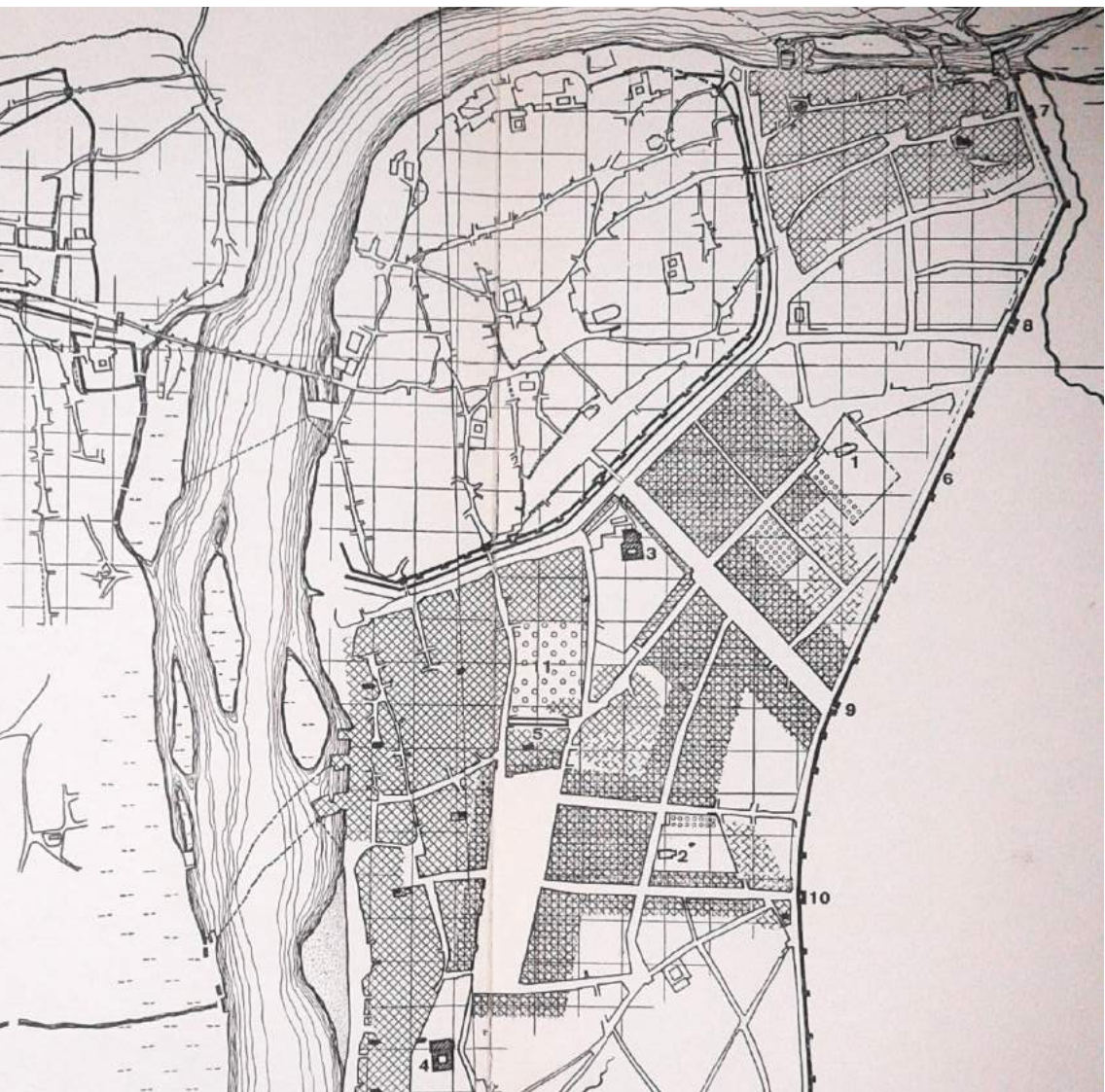
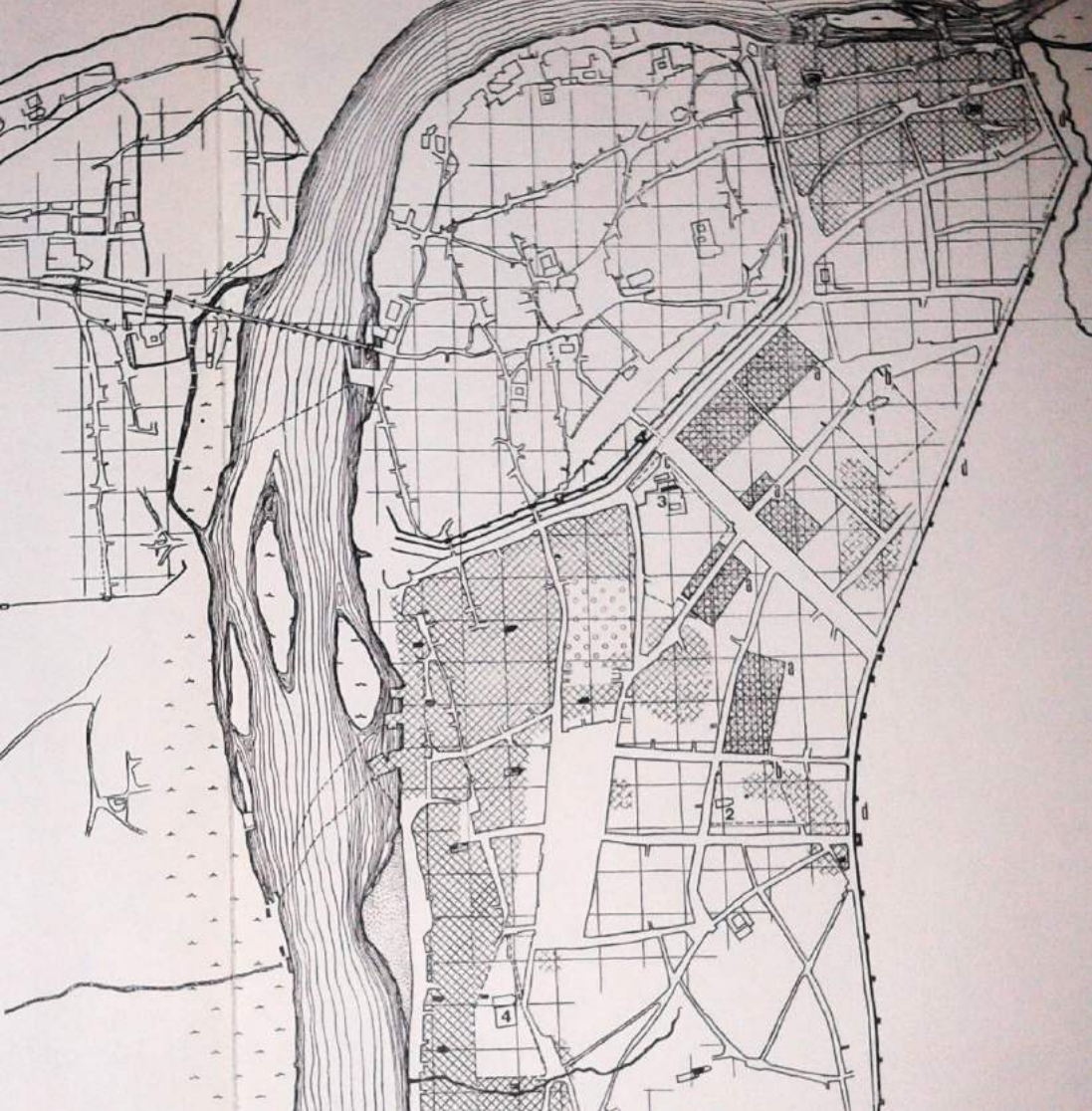
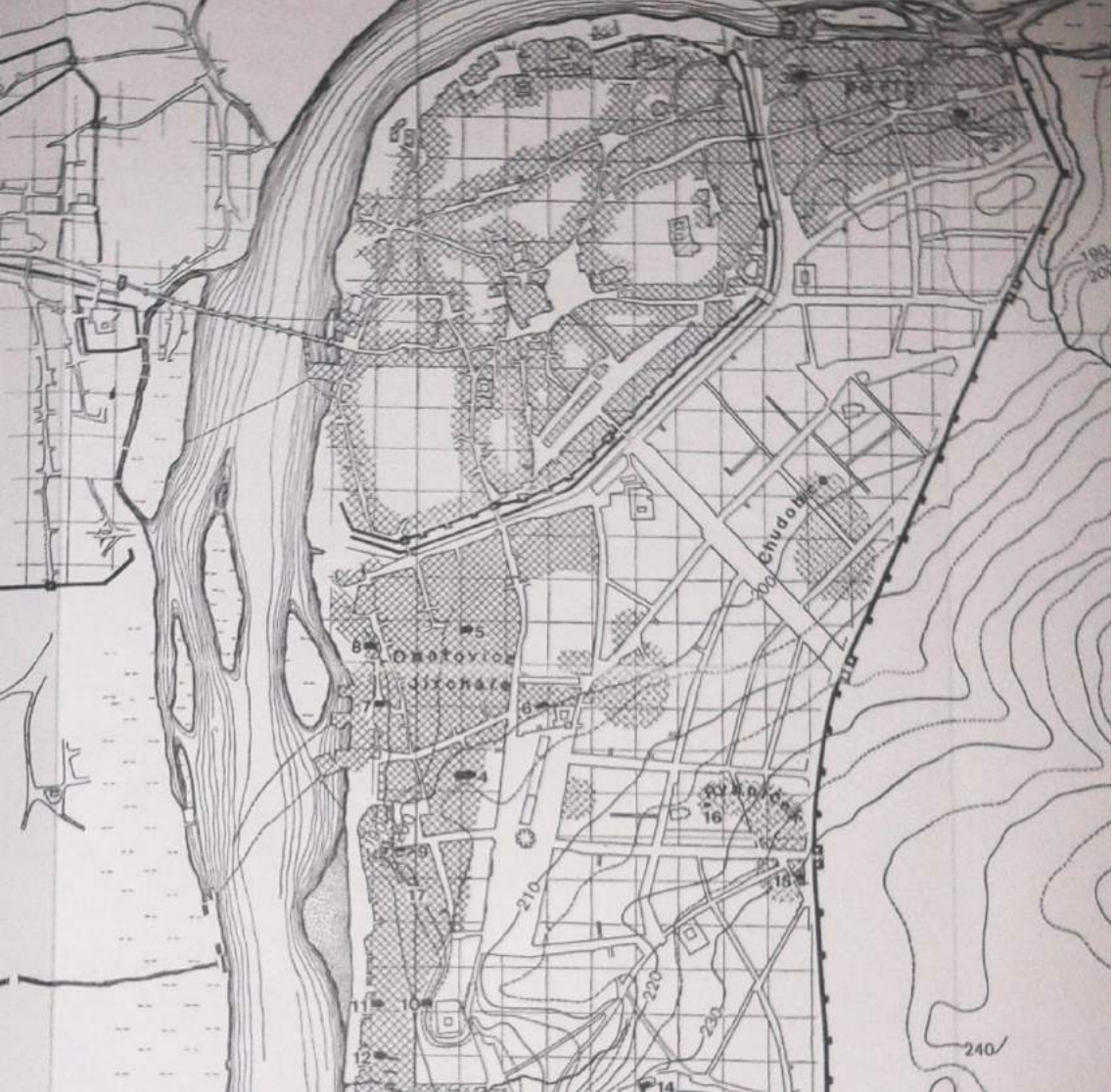
Pražská kotlina, kterou si vybral Karel IV. pro realizování nejmohutnějšího urbanistického díla, byla obývána již od prehistorických dob. Rychlému vývoji sídelních celků dávaly předpoklady nejméně dva brody přes Vltavu a u nich křižovatky pradávných cest. Na hřebtech nad hlubokými údolími vznikla středověká hradiště – Hradčany a Vyšehrad. Mezi těmito hradišti se později vyvinulo lidnaté a rušné město – Praha. Novému Městu se nevyrovná žádné tehdejší město v Evropě. V Evropě nenalezneme jiné město z poloviny 14. století, kde bylo současně organizováno a v krátké době také realizováno stavební dílo na ploše větší než dva čtvereční kilometry, kde byly vedeny ulice 18 až 27 metrů široké, kde jedna výpadová trasa (či tržiště) by byla již tenkrát čtvrt kilometru dlouhá a více než 60 metrů široká a kde samo hlavní velké tržiště by bylo větší než průměrné středověké město i s hradbami. Z Prahy se stalo skutečné správní, kulturní a hospodářské centrum střední Evropy. Mezi inspirace Karla IV. patřil Avignon. Ten se stal sídlem papeže a jeho prudký vývoj začal 30 let před Prahou za velikých hospodářských a nepochybně i kulturních ztrát. Veškerá výstavba probíhala neorganizovaně a zcela živelně. Karel IV. mohl za svých častých pobytů skutečně rok od roku sledovat celý složitý vývoj Avignonu se všemi klady i zápory jak po stránce administrativní, tak hospodářské, a hlavně stavební. Podle těchto zkušeností mohl perspektivu vývoje Prahy pečlivě promyslet a připravit. Při sledování poměrů v Avignonu Karel IV. snadno poznal, že k podobnému procesu, jaký se odehrával zde, by určitě došlo i v Praze právě proto, že si ji zvolil také jako hlavní město říše se sídlem arcibiskupství a univerzity. Karel IV. měl však přesné představy o tom, co a jak chce stavět. Projekt Nového Města byl projednáván koncem roku 1346 a publikován v prvních dnech dubna 1347. Lze předpokládat, že projekční a přípravné práce musely probíhat již od roku 1345 nebo 1344. Neprodleně po vyhlášení, hned v dubnu nebo v květnu 1347, se přikročilo k technickým přípravám, tj. určení rozsahu města a stavenišť a vytyčení projektu na místě, v terénu. Bylo třeba vypracovat stavební předpisy, odhadnout materiálové a pracovní možnosti s přihlédnutím k tomu, že otevření velikého staveniště v Praze přiláká nesporně velké množství cizích dělníků a pracovníků v rozmanitých řemeslech souvisejících se stavebnictvím. Slavnostní položení základního kamene bylo oslaveno 26. března 1348. Jednalo se o základ městských hradeb. Původní plány nového města se nezachovaly, nemáme ani soudobý popis města, který by nás s celým složitým organismem seznamoval. Jsme tedy odkázáni na analýzy, dělané tak, abychom od stavu zachyceného podrobně koncem 18. a začátkem 19. století mohli zpětným postupem dospět

k původnímu záměru zakladatele. Všechny míry, jako rozměry ulic nebo stavenišť, jejich šířky i délky, jsou ve vzájemných vztazích a v pevné vazbě, zcela podle klasických antických vzorů, tradovaných celý středověk podle zkušenosti římských zeměměřičů. Inženýři či zeměměřiči rozměřovali uliční síť, tržiště a velké celky i jednotlivá staveniště podle zemské míry, měřičských zvyklostí a dispozic stavebníka. Je zajímavé, že základní vzdálenosti jsou určeny okrouhlým počtem zemských provazců po 52 loktech a hlavní prostory města jsou orientovány k hlavním světovým stranám sever – jih, severozápad – jihovýchod, východ – západ. Ječná a Žitná ulice, stejně jako Hybernská, jdou od východu k západu, osa Václavského náměstí směřuje od severozápadu k jihovýchodu. Tento směr je však dán orientací Havelského města z 13. století, která je jihozápad – severovýchod. Karlovo náměstí má všeobecnou orientaci sever – jih. Nové Město se skládá ze tří uličních systémů kolem tří tržišť – Dobytčího trhu (Karlovo náměstí), Senného trhu (Senovážné náměstí) a Koňského trhu (Václavské náměstí). Tržiště celé dispozice, hlavní tržiště (Koňský trh – Václavské náměstí), je výrazný podélný prostor v poměru stran 1:11 a je založeno kolmo na vrstevnice. Na jihozápadním konci stoupá a bylo původně ukončeno branou mezi dvěma věžemi. Sousední jižní část měla za své jádro Karlovo náměstí, bývalý Dobytčí trh. Důležitou spojnicí obou tržišť je Vodičkova ulice. V tržišti obou těchto částí Nového Města bylo určeno místo pro příslušné farní kostely. Karel IV. a jeho architekt mohli ideálním městem rozumět nejen město antické, ale také město křesťanské. Tehdejší náboženství a jeho ideje měly na zakladatele nepopíratelně vliv. Ve středověku vystupuje jasně souvislost tehdejšího náboženského názoru s obrazem města. Města a kláštery byly tehdy pokládány za příbuzné pokusy o zřízení společného života. Vysoké zdi uzavíraly celek, jehož jádrem byl chrám a čtvercový dvůr s loubím po všech stranách, což se tolik podobá náměstí. Obě zařízení představovala božský řád: klášter byl předobrazem ráje, město mělo na zemi znázornit nebeské město – Jeruzalém. Stavbu města můžeme rozdělit do dvou etap výstavby. První etapa probíhala od položení základního kamene do roku 1367 a druhá v letech 1367-1419. Mezi těmito obdobími realizace sledáme podstatný rozdíl. Stavební vývoj – uskutečňování velké urbanistické koncepce – se téměř celý odehrál v prvních dvaceti letech budování města. Zhruba v době od 1. dubna 1347, tj. od prvního oznámení založit a vybudovat nové město, do prosince 1367, kdy vstoupila v platnost správní jednotka Nového i Starého Města pražského. V těchto 20ti letech byl tento grandiózní urbanistický podnik téměř celý realizován.

Vlevo nahoře: Praha - Nové Město, stav před výstavbou s vyznačením nejstarší zástavby a plánovaným rozvrhem města
Vlevo dole: Praha - Nové Město 1348-1350, (husté mřížkování - zástavba první fáze)

Zaráj (text + obrazová část) : LORENC, Vilém. Nové Město pražské. 1. vyd. Praha: SNITL, 1973, 200, [8] s. Řada stavební literatury.

Vpravo nahoře: Praha - Nové Město kolem roku 1355, (husté mřížkování - zástavba poslední fáze)
Vpravo dole: Praha - Nové Město kolem roku 1380, (husté mřížkování - zástavba poslední fáze)

HISTORIE VÁCLAVSKÉHO NÁMĚSTÍ

V této době se začala rozvíjet také soukromá výstavba a stavba klášteru na Slovanech, u Panny Marie Sněžné. Lze tedy odhadovat, že na staveništích Nového Města bylo zaměstnáno přibližně 2000 osob po mnoho let. Zcela jiné je období pozdější za vlády Václava IV. Tehdy se dokončuje již jen malý úsek původního záměru a do daného rámce se vsazují některé solitérní stavby, např. královské sídlo proti sv. Ambroži a na skále Břežské, nebo kostel Božího Těla. Tato doba je také charakteristická procesem zahušťování původního volnějšího zastavění.

Po dobu, kdy Václavské náměstí plnilo funkci Koňského trhu, mělo podobu prázdné a mírně stoupající ulice. Náměstí bylo z obou stran zastavěno dvou až třípodlažními domy, z nichž vyšší a honosnější stály blíže ke Starému Městu. Na nejvyšším místě uzavírala náměstí Koňská brána. Jednotlivé parcely byly širší a prostornější.

Během následujících 200 let se Nové Město poklidně vyvíjelo. První hrubý zásah do jednotné struktury znamenal obléhání Prahy Švédy na podzim roku 1648. O několik let později bylo barokní opevnění, započaté v roce 1683 u Vltavy na Poříčí, posunuto na pozemky vně královských hradeb. Toto nové opevnění tvoří tehdy obvyklý typ bastionové fronty.

Velké poškození zástavby způsobilo bombardování na počátku sedmileté války od 7. května do 19. června 1757. Zasaženo bylo nejvíce Václavské a Karlovo náměstí, okolí Jindřicha a Příkopy.

Teprve v 19. století dochází k tvrdším zásahům do struktury města – ruší se hřbitovy, zastavují zahrady a otevírá se šest nových bran pro železnici.

Od roku 1874 začíná boření pražských hradeb. Překážku, kterou tvořily hradby mezi městem a krajinou, nahrazuje jiná bariéra – železniční trať. Skutečné vážné zásahy do struktury Nového Města přinesla změna Prahy v průmyslové město. Počet obyvatel v celé pražské aglomeraci prudce stoupá: za 67 let byl přírůstek 450 000 obyvatel. Velkoryse navržený půdorys novoměstských ulic a náměstí vyhovoval i po 500 letech po svém založení. I přesto bylo několik čtvrtí přebudováno, jednalo se hlavně o jihozápadní oblast města, Vojtěšskou čtvrť a Židovskou čtvrť.

V polovině 19. století přestává plnit Václavské náměstí funkci trhu a bylo zastavěno domy s barokními, renesančními nebo klasicistními fasádami. V roce 1848 bylo přejmenováno na Václavské náměstí. Velkým zásahem bylo zboření hradeb v roce 1875. Náměstí nyní tvořilo spojnici mezi městem a rozvíjejícími se předměstími. Postupně se z něj stávalo nové administrativní a obchodní centrum. Měnilo se v bulvár, v širokou obchodní třídu s kavárnami, kiny a v neposlední řadě s tramvají. Drtivá většina domů z historické zástavby se buď zbořila a byla nahrazena moderními budovami, nebo byla radikálně přestavěna, zvýšena a přefasádována.

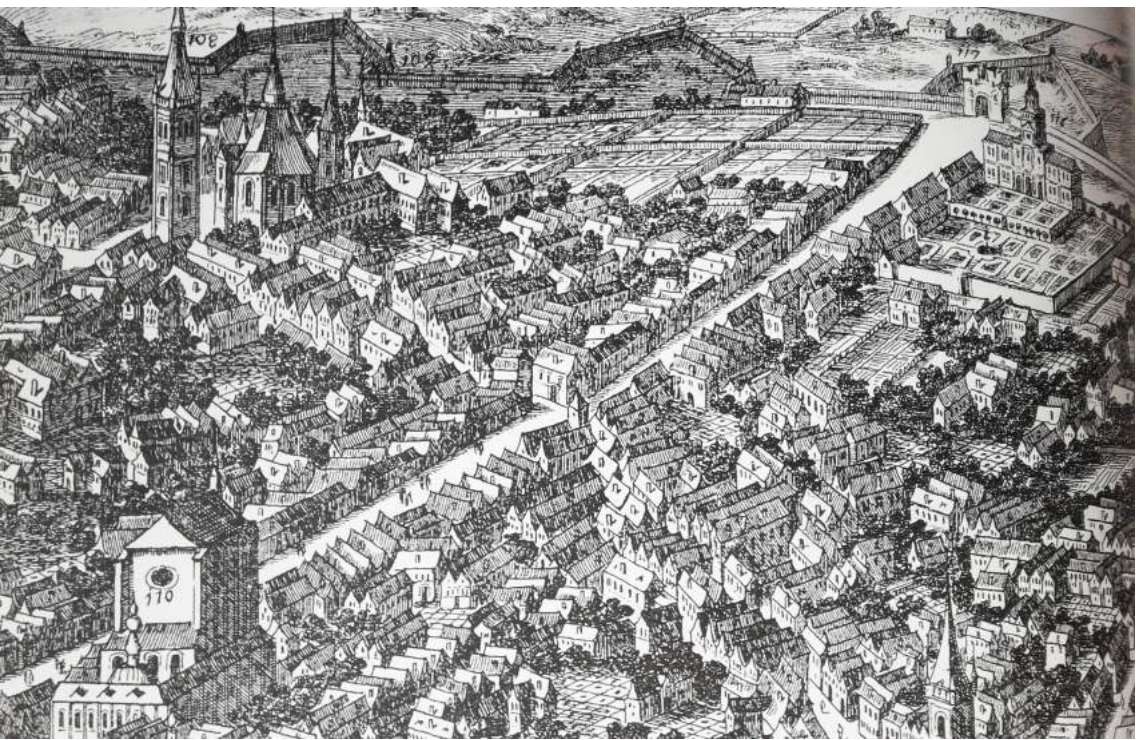
Jan Breughel, Pražský měšťanský dům

Filip van der Bossche, Václavské náměstí r. 1606

Vlevo nahoře: Roelant Savery, Prašná brána kolem roku 1600
Vlevo uprostřed: Folpertus van Ouden-Allen, Václavské náměstí r. 1675
Vlevo dole: Otto Wagner, Václavské náměstí kolem r. 1850

Zdroj (text + obrazová část): LORENC, Vilém. Nové Město pražské. 1. vyd. Praha: SNIL, 1973, 200, [8] s. Řada stavební literatury.
BEČKOVÁ, Kateřina. Nové Město: Nové Město. Vyd. 1. Praha: Schola ludus-Pragensia, 1998, 386 s.

Vlevo nahoře: František Frídřich, Václavské náměstí r. 1868
Vlevo uprostřed: František Frídřich, Václavské náměstí r. 1878
Vlevo dole: Alois Beer, Václavské náměstí r. 1890

20. STOLETÍ

Za zlatý věk Václavského náměstí můžeme považovat dobu mezi válkami. Náměstí dosáhlo své nejvyšší atraktivity a proslulosti zábavního, obchodního, kulturního a společenského centra města i celé země. Na Václavském náměstí se nacházelo 14 kin a mnoho kaváren. Náměstí bychom také mohli považovat za centrum tisku, protože zde sídlila celá řada nakladatelství a tiskáren. Všechny tyto funkce přiváděly denně na náměstí stovky lidí. Začátek úpadku Václavského náměstí lze spojit se ztrátou jeho dopravní funkce. Jakmile se však městská doprava přesunula pod zem a tramvajové koleji nahradily po roce 1980 pásy keřů, náměstí přišlo o velkou část svého velkoměstského ruchu. Zároveň se Národní muzeum od zbytku náměstí oddělilo severojižní magistrálou a ta vytvořila stejnou bariéru jako předešlé hradby. Během 90. let ztratilo náměstí také obytnou funkci, přitom ještě v roce 1990 zde bydlelo přibližně 1200 lidí. Náměstí lemovalo nespočet kaváren a obchodů. Bývalo místem, které přitahovalo návštěvníky svým bulvárním životem. Po roce 1989 se o Václavské náměstí začali zajímat hlavně developéři a postupně se z něj stalo místem největšího stavebního ruchu. Vzniklo zde několik novostaveb, např. na parcele na Můstku čp. 806 od ateliéru ATIPA, palác Euro (DaM) nebo dům Diamant (architektonické Studio acht). Několik domů prošlo rekonstrukcí. Dům čp. 837 – Darex – byl prakticky zbourán a zbyla z něj jen fasáda. Jedna z nejcennějších staveb českého functionalismu – hotel Juliš – byl nenávratně poničen demolicí interiéru. Podobný osud zastihl i dům čp. 834, který je nyní sídlem obchodního domu Van Graaf, dále Dům potravin nebo Grand hotel Evropa.

Vlevo nahoře: Vyznačení tiskáren a nakladatelství na Václavském náměstí

Zdroj: ZA STAROU PRAHU: Diagnóza Václavského náměstí, Praha, 2014, XLIV. (XV.)(1), ISSN 1213-4228.

BÝVALÁ KINA NA VÁCLAVSKÉM NÁMĚSTÍ A V JEHO OKOLÍ

Kino Kosmos

Biograf Kosmos se nacházel ve funkcionalistickém domě čp. 583/15 navrženém Ludvíkem Kyselou pro administrativní, obchodní a společenské účely. Sál se 120 sedadly byl otevřen 25. září 1909.

Kino Broadway

V projektu na funkcionalistický palác čp. 988/31, vypracovaném v polovině třicátých let Bohumírem Kozákem a Antonínem Černým, se počítalo se suťerénním kinem pro 1000 osob. Kino s orchestřištěm, křesly potaženými kůží, toplovzdušným vytápěním, speciálním zařízením pro nedoslýchavé a nejmodernějšími projektory a zvukovou technikou byl otevřen premiérou 9.září 1938, tedy ve stejný den, kdy Adolf Hitler připravoval na sjezdu NSDAP plán útoku proti Československu. Národní tábor fašistického tábora v Praze vydal prohlášení o nutném dozoru biografů. Majitel kina Leo Berger včas emigroval.

Po válce bylo kino přejmenováno na Sevastopol. Spolutvůrce paláce Eugen Tomatov byl odtažen do Sovětského svazu a zemřel v gulagu. V roce 1957 se kino stalo kinem předpremiérovým a vedle Alfy a Blaniku nejnavštěvovanějším kinem v Praze. V letech 1986 - 87 prošel rekonstrukcí a počet sedadel se snížil na 547. V roce 2001 bylo kino transformováno do současného Divadla Broadway.

Kino Koruna

Kino Koruna se nacházelo v secesním paláci Koruna čp. 846/1 projektovaným architektem Antonínem Pfeifferem a Matějem Blechou. Suterénní biograf navrhl architekt Ladislav Machoň v listopadu 1913. Otevřen byl v roce 1914. V roce 1936 vedení podniku změnilo repertoár. Koruna přestala uvádět filmy hrané a specializovala se na stálé kino aktualit: na domácí i zahraniční týdeníky, kreslené grotesky, vědecko-populární a kulturní snímky a reportáže, včetně sovětského periodika Naše doba, vždy od 14:00 do 22:00 v nepřetržitém sledu stále dokola. Divák mohl vstoupit podle svých časových možností, posadit se na jakékoliv místo mezi 470 sedadel a odejít, kdy se mu zachťelo. Multisvětovou náplň si znárodněný podnik na dolním nároží Václavského náměstí zachoval i po válce. V padesátých letech však kino zmizelo a stalo se z něj skladiště státních hotelů. Výstavba metra definitivně zamezila veškeré úvahy o případné obnově promítání.

Kino Passage

Architektem celého projektu z roku 1911 v domě čp. 840/5 na Václavském náměstí je František Weyr. Reprezentativní secesní biograf o rozměrech

24,3x12,8 m s velkým balkonem a rozmáchlými stropními oblouky určený pro 780 návštěvníků slouží nyní jako Kongresový sál hotelu Ambassador.

Kino Praha

Kino se nacházelo v domě čp. 834/17, který byl přestavěný na obchodní palác Van Graaf. Biograf postavil Rudolf Štockar v roce 1928. On byl také autorem konstruktivistické modernizace fasády před druhou světovou válkou. Kino mělo rozměry 23x12 m s kapacitou 500 diváků. Po rekonstrukci v roce 1984 se přejmenovalo na Studijní kino Praha, které v součinnosti s Ústředním výborem Komunistické strany Československa bylo zaměřeno na stranickou, odborářskou a kulturně-politickou výchovu a vzdělávací činnost. Koncem roku 1989 program přešel opět na devadesátiminutová pásma dokumentárních a animovaných filmů. V devadesátých letech však kino zhrácelo zájem diváků a po roce 2000 byl jeho provoz ukončen.

Kino Avion

Současný Palác knih Luxor čp. 820/41 navrhnutý roku 1924 architektem Bohumírem Kozákem obsahoval kinosál neobvyklých rozměrů. Kinosál byl řešen pomocí výrazných konstrukčních i výtvarných prvků příčných betonových překladů, spojovaných s „výšikmenými“ pilíři do polygonálně malovaných oblouků, jímž korespondovaly i geometrické vzory nástěnné malby. Provoz kina pro 700 diváků byl zahájen roku 1926.

Kino Národ

Hotel Elysee čp. 819/43 vznikl v letech 1928-29. Autor projektu Bohdan Bečka navrhl sál 29,5x12 m se 660 místy určený pro kinematografii. Roku 1935 zažl palác katastrofický požár se dvěma lidskými oběťmi, jehož příčinou bylo vzplanutí celuloidového filmu. Po několika pokusech o propojení teatrálních a filmových představení se stal velký sál v polovině devadesátých let stálou domovskou scénou Divadla Jiřího Grossmanna. Dnes zde nalezneme Divadlo Palace Theatre.

Kino Fénix

Palác Fénix čp. 802/56 byl postaven v letech 1928-29 podle návrhu Bedřicha Ehrmanna a Josefa Gočára. Zadání vzešlo od pojíšťovny Fénix a již v projektu se objevilo kino s 1030 diváky. Během 2. poloviny 20. století patřilo kino k nejvíce navštěvovaným a největším kinům v Praze. Dnes v sále sídlí Divadlo Blaník se 682 místy.

Vlevo: Vyznačení bývalých kin na Václavském náměstí

Zdroj (text): ČVANČARA, Miroslav a Jaroslav ČVANČARA. Zaniklý svět stříbrných plátén: po stopách pražských biografů. Vyd. 1. Praha: Academia, 2011, s. 44-133. ISBN 978-80-200-1969-1.

BÝVALÁ KINA NA VÁCLAVSKÉM NÁMĚSTÍ A V JEHO OKOLÍ

Kino Urania
V domě čp. 592/22 sídlila Hudební studia Barrandov. Zdejší hala již od válečných let sloužila jako nahrávací studio Filmového symfonického orchestru. V kině se také natáčely první české dabingy.

Kino Beseda
V létě roku 1920 naplánoval Jaroslav Vašta pro legionáře, československé důstojníky-invalidy, přestavbu nádvořího a původně tanečního sálu na bezbariérový biograf Beseda se 470 místy v domě čp. 599/29. V polovině devadesátých let byla snaha nevyužívaný biograf obnovit, ta však byla zmařena majitelem budovy.

Kino Hvězda
Z kina Hvězda, které definitivně zaniklo v roce 2004, nezbylo zjevně nic. Počátky tohoto kina sahají do prvních let po první světové válce. Velkolepé plány obnovy kina změnila generální přestavba Melantrichu, zbourání celé části budovy a v roce 2004 přeměna objektu na obchody s oděvy, kanceláře, kosmetické studio a relaxační centrum.

Kino Lucerna
V plánu paláce Lucerna v domě čp. 704/36 byla původně divadelní scéna. Později tento záměr podnikatel a stavitel Ing. Václav Havel změnil na kino. Od roku 1909 v něm začaly probíhat pravidelná představení. Již několik let po otevření byl sál rozšířen na celkovou kapacitu 824 míst. Lucerna se stala 13. srpna 1929 prvním pražským zvukovým kinem. 18. prosince 1930 ho také navštívil T.G. Masaryk doprovázený ministry. V roce 1935 majitelé kina zrušili jako první v Praze obvyklé přestávky v polovině filmu. V současné době Lucerna představuje nejstarší stále fungující klasické jednosálové kino.

Kino Světozor
Biograf Světozor se nachází ve Vodičkově ulici čp. 791/39. Pro Českou banku jej za první světové války postavil Osvald Polívka a Josef Sakař. V podzemí paláce architekt Polívka naplánoval biograf pro 800 diváků o rozměrech 32x13,5 m. Kino bylo otevřeno roku 1918. Na konci 90. let 20. století se sál rozdělil na Velký a Malý sál (488 a 55 míst). Další modernizace Velký sál snížily v roce 2007 na 356 míst. Můžeme tedy říci, že umělecky (artově) zaměřený a nejmodernější digitální technikou vybavený Světozor je zároveň jedním z posledních původních pražských biografů, který dodnes spolehlivě slouží.

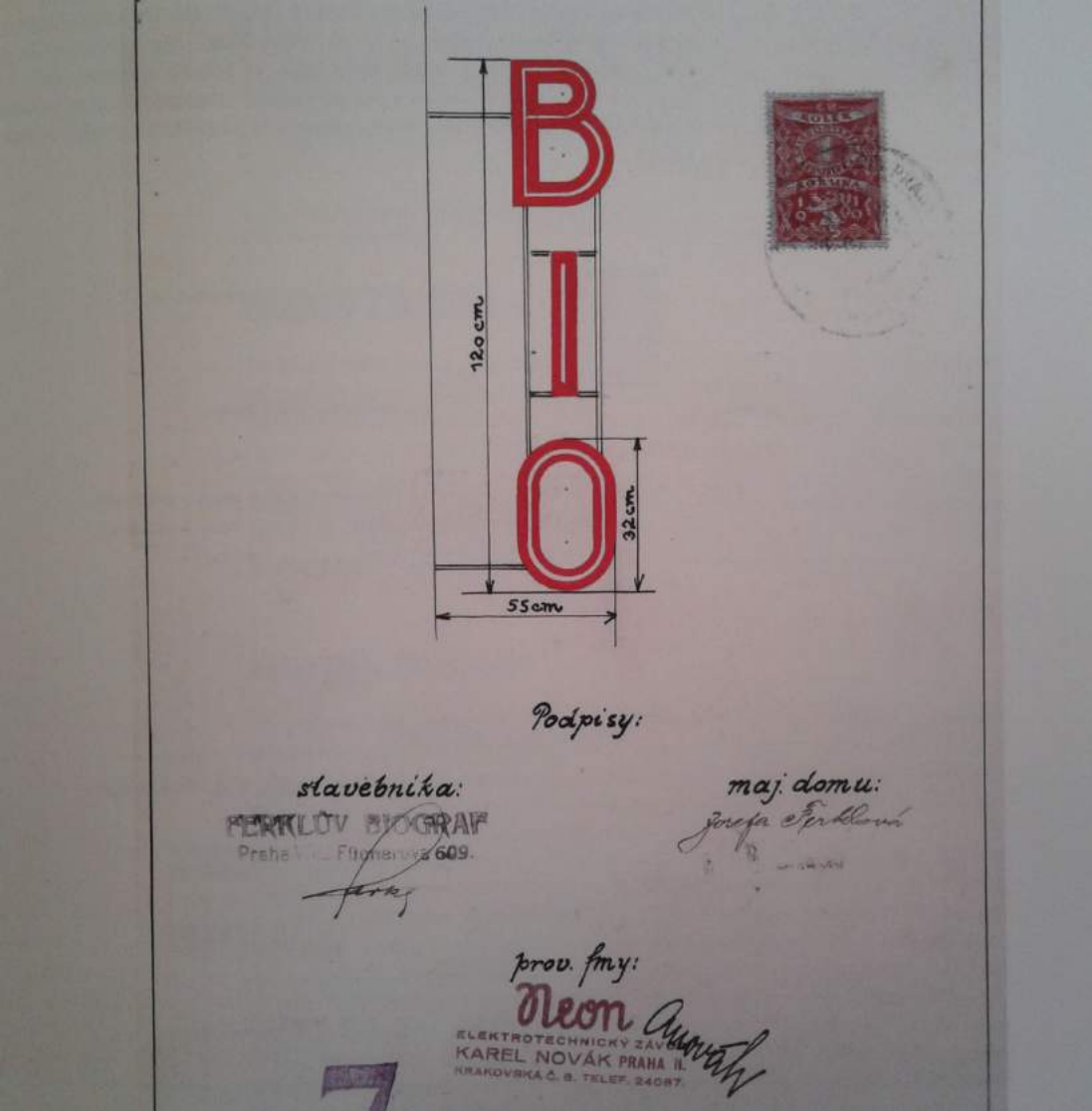
Kino Alfa
Konstruktivistický dům čp. 785/28 U Stýblů vytvořili v letech 1926-29 Ludvík Kysela a Jan Jarolím. Již v projektu počítaly se suterénním kinem o rozměrech 28x17 m, pro téměř 1200 diváků. Kino otevíral 6. prosince 1929 orchestr Národního divadla předehrou k Prodané nevěště. Se zlepšováním techniky se snižovala kapacita sálu na 888 a později na 510 sedadel. V roce 1994 byl však, i přes mnoho rekonstrukcí sálu, provoz kina ukončen.

Kino Hollywood
Suterén barokního domu čp. 784/26 z poloviny 18. století byl koncem roku 1919 upraven Františkem Tichým pro kulturní účely. Na divadelní scéně zde vystupoval Vlasta Burian a Jiří Voskovec a Jan Werich. Po jejich odchodu pověřil František Tichý Ladislava Riegera, aby divadlo prodloužil a přebudoval na biograf se 475 sedadly. Kino bylo otevřeno v roce 1929. Stánek kultury zanikl v návaznosti na rekonstrukci znárodněného hotelu.

Kino Illusion
Na místě dnešního paláce Juliš čp. 782/22 stával dům U Panny Marie s nevelkým sálkem pro 150 lidí. Sálek již po pěti letech přestal vyhovovat a kino bylo přesunuto do domu čp. 780/18. V domě byl sál s kapacitou 400 osob umístěn samostatně v nádvořním traktu. Činnost kina byla ukončena na konci 40. let.

Kino Juliš (Paříž)
Ve druhé polovině 20. století v rozšířeném nádvořním traktu při domu čp. 282/22 vzniklo kino Juliš (400 sedadel). Na straně směřující do Václavského náměstí architekt Pavel Janák v roce 1932 postavil funkcionalistické průčelní křídlo, propojené s kinem Juliš. Kino zaniklo po restitučním řízení. Podzemí bylo vybouráno stejně jako zbytek domu, ve kterém došlo k odstranění mobiliáře hotelu, kavárny, cukrárny i kina.

Kino Andria
Rondokubistický palác Andria čp. 36/40 navrhli v letech 1922-25 architekti Pavel Janák a Josef Zache. Podle dispozic zakladatele Osvalda Koska vznikl zároveň podzemní sál biografu pro 999 diváků. V roce 1959 byla v sále otevřena opona multimediální výzkumné scény Laterny magiky. Také zde působilo Divadlo Za Branou. Po generální rekonstrukci celého paláce v roce 1996 účinkuje v renovovaném sále pro 308 diváků Divadlo Bez Zábradlí.

.....
Vlevo nahoře: Interiér kina Pasáž
Dole: Interiér kina Konvikt

Zdroj (text + obrazová část): ČVANČARA, Miroslav a Jaroslav ČVANČARA. Zaniklý svět stříbrných pláten: po stopách pražských biografů. Vyd. 1. Praha: Academia, 2011, s. 44-133. ISBN 978-80-200-1969-1.

HISTORIE KINEMATOGRAFIE

Za více než 100 let existence promítání filmu prošla kinofikace technickým vývojem. Od filmu černobílého a ručně kolorovaného němého po zvukový, dvoj- i třívrstvý barevný a širokouhlý, od plátěných stanů a hospodských lokálů až po účelové budovy. Přišla k nám multikina se zvukovými systémy Digital Theatrical Systems, Dolby Digital Surround a Dolby Surround. A nakonec atraktivní trojrozměrné kino IMAX.

Historie kina začala dne 28. prosince 1895 v Paříži v domě Grand Café na Bulváru des Capucines, kde předvedli bratři Lumierové poprvé veřejně svůj Kinematograf.

První putovní kinematografické produkce na českém území uskutečnili zástupci bratrů Lumierových 15. července 1896 v Lázeňském domě v Karlových Varech. Praha se nového vynálezu dočkala na podzim roku 1896. Na Příkopě začala 18. října v přízemním salonu hotelu U Černého koně tříměsíční produkce Edisonovy společnosti. Tehdejší nepřiliš jasné, blikající a kratičké filmy sestávaly z autentických a inscenovaných aktualit, artistických výstupů, triviálních výstupů a komických scének.

Do kinematografického dění zasáhli i první Češi. Zaměstnanci pražského magistrátu, fotograf a stavební technik Jan Kříženecký a jeho přítel Josef František Pokorný, zakoupili kameru značky Lumier model 1895. V Královské oboře postavili jednoduchý dřevěný pavilon se 180 sedadly a se svým Českým kinematografem se zapojili do Výstavy architektury a inženýrství v roce 1898. Zde promítaly nejen zahraniční filmy, ale i vlastnoručně natočené první české filmy.

Lidé mimo Prahu se s kinem seznamovali díky Divadlu živých fotografií. Majitelé těchto společností objížděli města se zásobou celuloidových kotoučů. Dne 15. září 1907 se v Karlově ulici na Starém Městě otevřelo první stabilní kino. Promítání filmu se tedy přeneslo ze stanů a hospod do adaptovaných sálů původních divadel, přednáškových síní a jiných kulturních zařízení v Praze. Již v příštích čtyřech letech měla Praha i s předměstími kolem dvaceti biografů a do první světové války bychom jich našli čtyřicet.

Během první světové války se biograf stával útočištěm lidí, kde bylo možné se ohřát nebo zapomenout na strasti doby. Komentář vypravěče k filmu byl nahrazen titulky a ke každému filmu začala neodmyslitelně patřit hudba v podání pětičlenného komorního či vícečlenného orchestru.

Po válce se snažila republika odškodnit příslušníky armády s celoživotními následky a invalidy. Ti, kteří nedostali trafikou nebo jinou příležitost, se sružovali ve spolcích provozujících nový fenomén - kinematografii. Poválečný boom přinesl výstavbu samostatných účelových budov nebo nových sokoloven a tělocvičen s přidruženými kinematografickými sály. V plánech těchto budov se počítalo s komfortem - se vstupní halou, mramorovým schodištěm,

bufetem, šatnou, kuřáckým salonkem, oddělenými toaletami, rampou před projekční stěnou, orchestřištěm pro živou hudbu a ventilovaným hledištěm. Ve 20. letech 20. století vznikl barevný a zvukový film a Československo zasáhli příval amerických filmů.

Prvním a již stálým zvukovým biografem se stala Lucerna. K cizojazyčným filmům se na spodní část obrazu razily titulky speciálním strojem. Ve 30. letech bylo několik filmů předabováno do češtiny, ale výsledek byl neslavný a proto byly v dalších desetiletích využívány titulky. S nástupem zvuku také zmizela živá hudba a orchestřiště.

V říjnu roku 1936 se Pražané dočkali novinky - zvukového trojrozměrného snímku. Sloužil jako doplněk filmu Laurela a Hardyho „Raz, dva, tři“. Každý návštěvník kina Avion obdržel ke vstupence speciální brýle z tuhého papíru na jedno použití, se zelenou folií pro levé oko a červenou pro pravé. Dva překrývající se obrazy splynuly pomocí brýlí do prostorového trojrozměrného vjemu.

Protože televize neexistovala, mohli ti, kteří se zajímali o světové dění, v biografu vidět také hlavní události posledních týdnů.

Od roku 1939 začal úpadek pražských kin. Do půjčovny a kin vtrhlo gestapo a zabavilo a odvezlo několik stovek dlouhých i krátkých filmů do Berlína. Většina majitelů velkých kin emigrovala. Tragický osud potkal majitele „nepohodlných“ pražských a brněnských kinematografů - byli deportováni do Terezína. Osvětlení nebo jiných táborů, ze kterých se již nevrátili. Uvolněných pozic a majetku se zmocnili treuhänderi a arizátoři. V souladu s výnosem říšského protektora o židovském majetku následoval nejen zákaz promítání filmů s neárijskými herci, ale i přísné zapovězení činnosti Židů v oblasti kultury a kinematografie. V roce 1939 byl židům zakázán vstup do biografů. V roce 1944 dala protektorátní vláda zavřít zábavní podniky, varieté, kabarety a divadla.

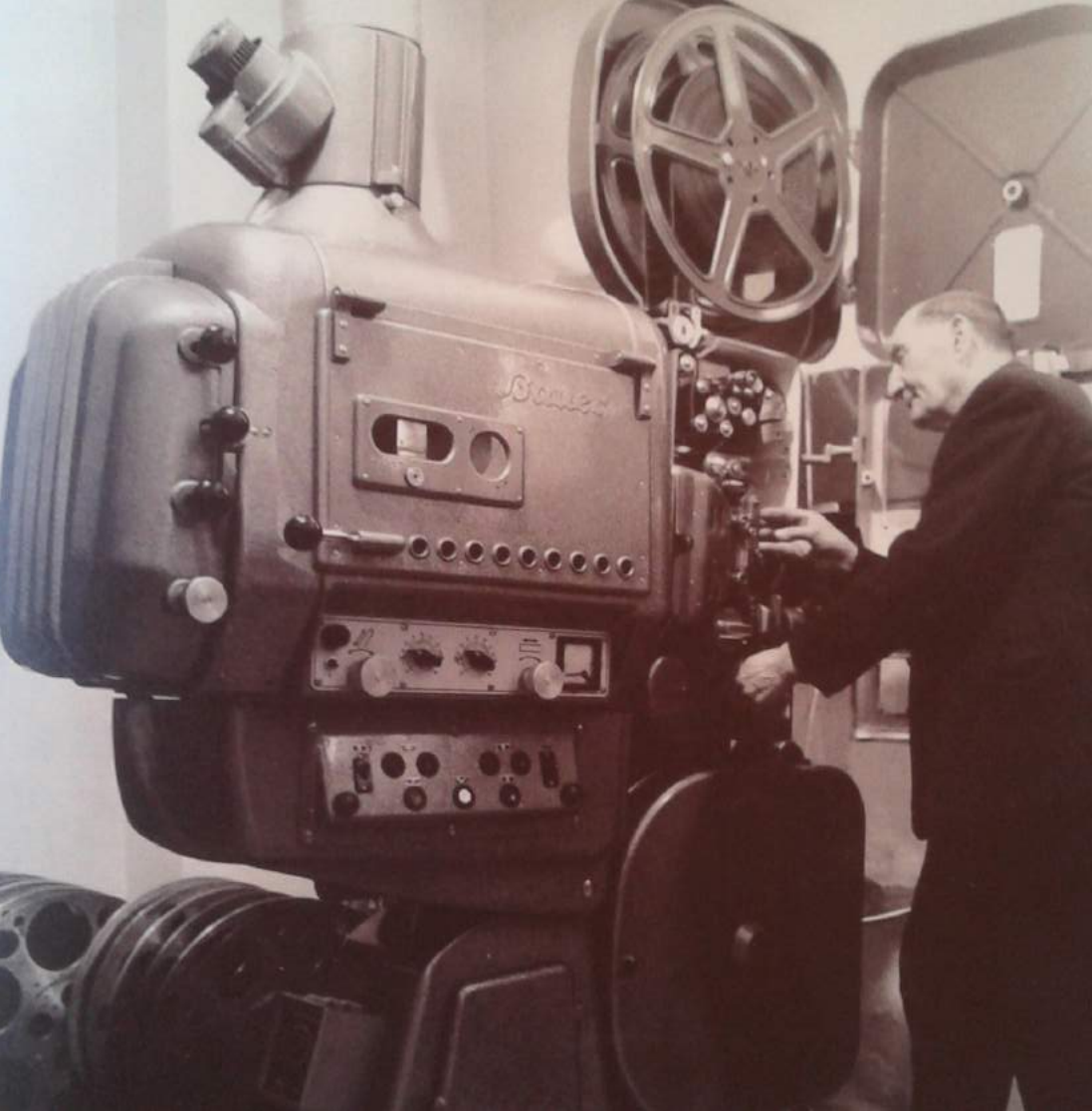
Od 1. června 1945 opět obnovila provoz většinu část pražských kin, avšak kvůli změně režimu pod zcela novými jmény. Od roku 1948 musela zmizet pojmenování, která měla v názvu jméno soukromého majitele. Ke znárodnění kinematografie došlo v létě roku 1945. Všechny fyzické i právnické osoby provozující kina museli odevzdat všechny majetek - všechny provozní prostředky a objekty, předměty, zařízení, zásoby filmů, surovin a materiálu.

Mezi lety 1907-2007 se na území Prahy vystříдалo 230 stálých kin. Nejvíce se jich nacházelo na Praze 1 (47) a nejméně na Praze 8 (11). V ostatních městských částech je průměr 21,5. Nejvyšší počet souběžně promítaných biografů měla Praha v letech 1939-1948. V následujících letech vlivem nevyhovujícího technického a stavebního stavu ukončilo přibližně 30 podniků svoji činnost. Přesto bychom v letech 1970-1988 našli průměrně 80 kin v provozu.

Vlevo nahoře: Bratři Lumierové
Vlevo dole: Bio Praha, dnes obchodní dům Van Graft

Zdroj (text + obrazová část) ČVANČARA, Miroslav a Jaroslav ČVANČARA. Zaniklý svět stříbrných pláten: po stopách pražských biografů. Vyd. 1. Praha: Academia, 2011, s. 10-41. ISBN 978-80-200-1969-1

Pravo nahoře: Vybavení panoramatického kina
Pravo dole: Plakát kina Passage

DOMY V BLOKU

Č.p. 854/14 – původně se jednalo o budovu Průmyslové, později Obchodní banky. Dům navrhl Bedřich Bendelmayer a stavba byla uskutečněna ve 20. letech minulého století. Z původního secesního návrhu se šlo a dům byl přetvořen do stylu moderního klasicismu. Podle návrhu atelieru DAM došlo před několika lety ke kompletní modernizaci budovy.

č.p. 853/12 – tato budova v sobě skrývá funkcionalistickou pasáž, původně pojmenovanou „Bondyho“. K stavbě došlo koncem 20. let minulého století, autorem návrhu byl Oldřich Tyl. Těžitě architekt navrhl i dům č.p. 894, kde ústí zmiňovaná pasáž. Speciálním znakem této pasáže je, že se skládá z celkem tří NP. Rekonstruována byla v 90. letech dle návrhu ateliéru ADNS

č.p. 852/10 – palác Sylva Taroucca, kdysi též známý jako Nostický, Piccolomini či Savarin byl původně palácem se dvěma dvory, zahradou a jízdnárnou podle návrhu K. I. Dientzenhofera z roku 1743. Ten jej navrhoval pro rod Piccolomini, avšak nestihl svou práci dokončit. Po jeho smrti se ujal dorešení Anselmo Lurago. V roce 1911 přestala budova do majetku pražské obce. Asi nejslavnějším „obyvatelem“ domu bylo luxusní krejčovství „Knize“.

č.p. 850/8 – neobarokní fasádu tohoto domu navrhl Emil von Förster.

Č.p. 848/6 – dům s průčelím od architekta Ladislava Machoně nese jeho jméno („Machoňův“). Zároveň se tento muž zasloužil o vybavení interiéru ve stylu art deco. Krom obchodu „Artěl“ hostila tato budova projekce dokumentů, týdeníků a politických aktualit.

Č.p. 847/4 – Haasův obchodní dům byl postaven v roce 1871. Stavbu navrhl Theofil von Hansen, neorenesanční průčelí zas Alexander Linsbauer. Jedná se o nejstarší obchodní dům, ve kterém sídlil mimo jiné i Dům koberců. Budova je integrována do paláce Koruna a dnes zde má své sídlo firma Benetton.

č.p. 846/2 – palác Koruna byl postaven mezi léty 1912-14 podle návrhu Antonína Pfeiffera. Dříve na tomto místě stával dům U Špinků (17. století) a později Vídeňská kávéna (19. stol.). Jakýmsi symbolem této budovy je Koruna na nárožní věži, která je zdobená plastikami slavného českého sochaře Vojtěcha Suchbátů. Na funkci domu se podepsali ještě další lidé, mimo jiné Ladislav Machoň, který navrhl kino v suterénu, nebo Ladislav Sutnar, autor světelné reklamy nad vchodem do budovy. Palác Koruna se však proslavil hlavně prvním automa-tem na jídlo a pití v Praze, který byl zprovozněn v roce 1931.

Č.p. 841/3 – Obchodní dům Diamant stojí na místě někdejšího paláce od Františka Buldřy z roku 1895. Budova, která na tomto místě stojí dnes, byla projektována studiem Acht. Nabízí v první řadě prongjímateľné obchodní plochy.

Č.p. 840/5 – Hotel Ambassador byl postaven v letech 1912-13, autorem průčelí byl prof. Richard Klenka ve spolupráci s Františkem Weyerem. Tito dva muži navíc navrhli 1918-19 další, trojkřídlovou budovu, nazývanou palác Passage, která se skrývá za Hotelem Ambassador.

Č.p. 839/7 Hotel Zlatá husa pochází z let 1909-10 a byl navržen ve stylu geometrické secese. Autorem průčelí byl Emil Králíček. Ve 30. letech se upravoval celý parter budovy pod vedením Ladislava Machoňe, což vedlo k zániku zimní zahrady, která byla součástí domu od samého začátku.

Č.p. 838/9 – Dům Národní politiky byl vyprojektován před první světovou válkou architektem Josefem Sakařem, a to ve stylu secesního klasicismu.

č. p. 837/11 – Palác Darex byl v minulosti několikrát upravován. Do původní stavby od Josefa Blechy staršího z let 1891-92 zasáhl jako první architekt B. Schwarz, a to v roce 1931. V 50. letech se úpravy zhostil Josef Havlíček, nyní již pod názvem projektu Darex. Z kraje 90. let došlo k nejmasivnějším přestavbám, při kterých z původního domu zbyl jen fragment fasády.

č.p. 835/13 a 15 – Dům Národní politiky projektovala firma Matěje Blechy a slučuje v sobě již výše zmíněnou budovu č.p. 838/9 z roku 1895 a dům z roku 1907-08 s neobarokním průčelím. Autorem fasády byl Emil Králíček.

Č.p. 834/17 – Palác Praha byl postaven ve stylu konstruktivismu. Rudolf Štokar, autor nedávno zaniklé pasáže Praha, později vedl přestavbu původního domu.

č.p. 832/19 – Palác Generali navrhl architekt Friedrich Ohmann v roce 1895, jeho práci dokončil Osvald Polívka. Dům byl postaven v historizujícím stylu, autory sochařské dekorace byli Bohuslav Schnirch, Stanislav Sucharda a Čeněk Vosmíka.

Č.p. 901/5 – Dům nakladatelství Melantrich byl upravovaný v letech 1924-26 firmou Václava Nekvasila, v té době největší stavební firmou v Praze. Bronzová deska s medailonem básníka Josefa Hory, který v domě bydlel až do své smrti v roce 1945, je hlavním z novodobých prvků domu.

č.p. 900/7 – dříve v tomto domě sídlil Vojenský projektový ústav, nyní se zde nachází taneční studio

č.p. 899/9 – autorství projektu je dodnes záhadou, neboť původní dokumentace není dochovaná. Autorem průčelí je pravděpodobně Emil Králíček, datum se odhaduje kolem roku 1913. Možným strůjcem asi nejvýraznějšího prvku celé budovy – reliéfu ve stylu klasicizující secese – pak byl Antonín Waigant.

Č.p. 898/11 – Dům s lékárnou byl navržen architektem Josefem Kovařovičem a postaven v roce 1911. V parteru se nacházela známá lékárna U Palmy, jejíž interiér byl upravován v roce 1936 Vaškem Kubíkem. V interiéru dominuje malba na plátně obíhající celý prostor, autorem byl K. V. O. Muttich.

č.p. 897 – Hotel Palace Praha byl postaven mezi léty 1907-09 Františkem Buldrou, projekt pocházel od Jiřího Justichy. František Formánek je autorem dvou postav světlonošů, které dominují vstupnímu portálu. Pod vedením Ivo Nahálka došlo v 80. letech k velmi necitlivé rekonstrukci, při které byly zachovány jen obvodové zdi.

č.p. 1480/10 – v domě Diesbachů dříve zde sídlily noviny Prager Tagblatt, později nakladatelství Mladá fronta.

č.p. 896 – stejně jako v případě výše zmiňovaného domu 1480/10 se jednalo u Millesimovského Domu o dřívější sídlo Prager Tagblatt a Mladé fronty.

č.p. 895 – Palác Riese-Stallburgovský

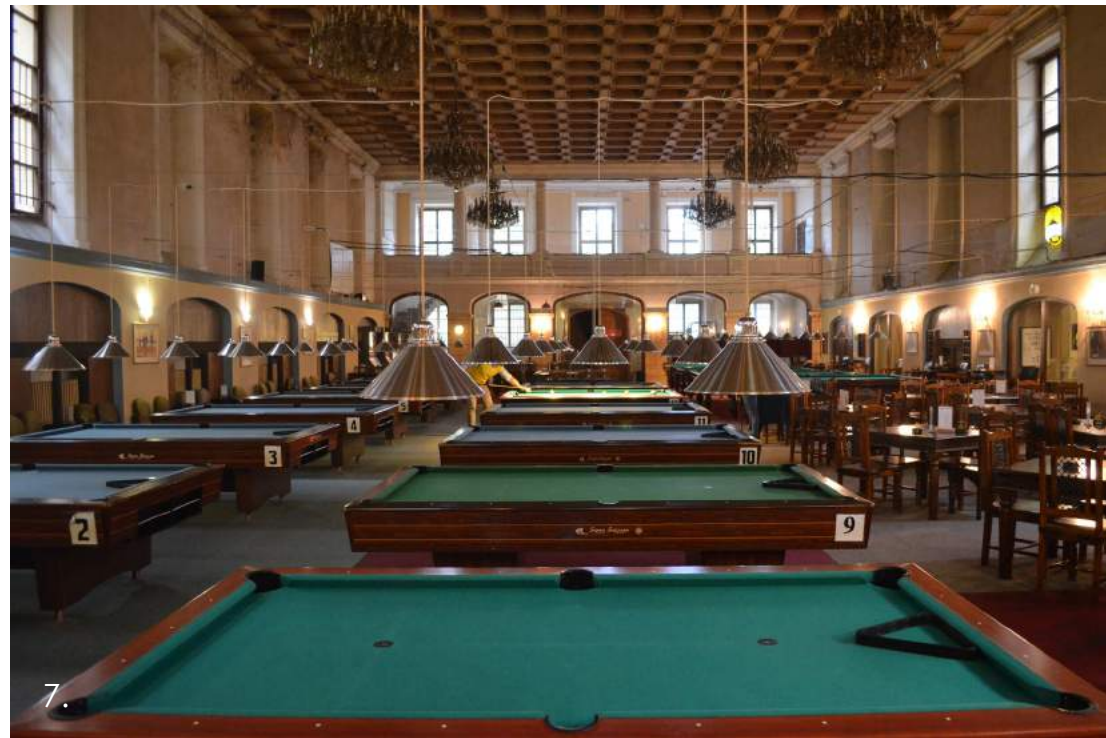
č.p. 894 – Dům s pasáží Černá Růže byl navržen ve 20. letech Oldřichem Tylem.
katastrální číslo 592 – prázdný dvůr

katastrální číslo 586/4 – pozemek, ve kterém se nachází restaurace Kolkovna Savarin, patří k Paláci Sylva Taroucca, stejné jako katastrální číslo 586/2.

FOTO STÁVAJÍCÍHO STAVU

- 1. Čp. 852 - Palác Piccolomini, 3. dvůr, pohled na palác
- 2. Čp. 852 - Palác Piccolomini, 3. dvůr, pohled směrem k jízdárně
- 3. Čp. 896 - prostor před jízdárnou
- 4. Ulice V Cípu
- 5. Pohled na jízdárnu a komín z domu čp. 835
- 6. Ulice v Cípu
- 7. Interiér jízdárny
- 8. Čp. 835 - dvůr
- 9. Čp. 896 - dvůr
- 10. Čp. 900 - dvůr
- 11. Čp. 835

NÁVRH

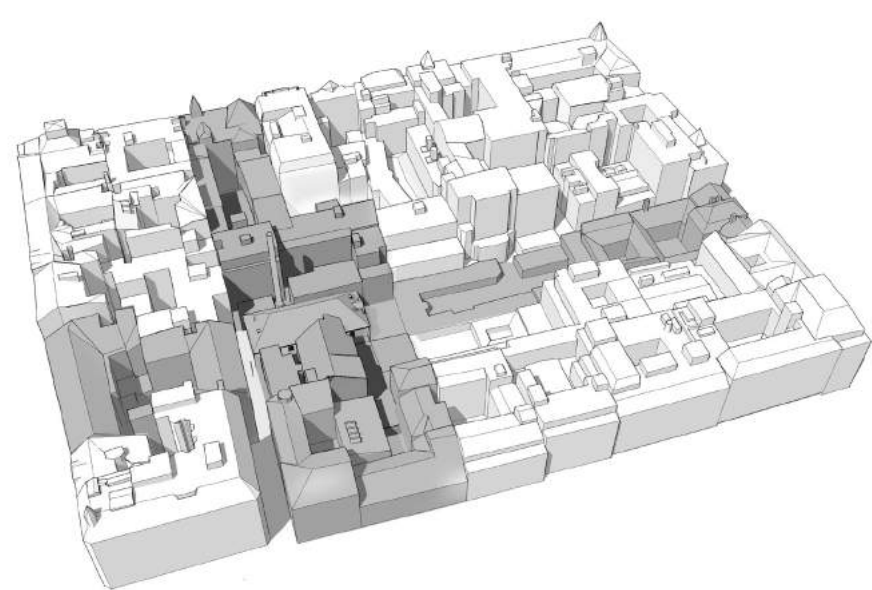
Návrh artplexu je umístěn do bloku, který byl pevně vymezený při založení Nového města Karlem IV. V současnosti je blok tvořen složitou strukturou domů z různých období. Řešeným územím je vymezený „kříž“ staveb napříč blokem, spojující nejen okolní ulice, ale také kulturní památky, průmyslovou historii a město. Toto spojení vytváří jedinečnou atmosféru místa. Nalezneme zde významný barokní palác Savarin nebo také opuštěné prostory tiskáren. Uprostřed zástavby se ukrývá jízďárna, která dříve patřila k paláci Savarin a nyní je obestavěna prázdnými a chátrajícími budovami tiskáren. Tyto budovy tvoří uprostřed bloku bariéru, která znemožňuje jeho přístup. Vede zde mnoho pasáží a průchodů, ale většina z nich končí uprostřed zástavby. Jedním z důležitých bodů návrhu je umožnit propustnost blokem z Václavského náměstí a okolních ulic (Na Příkopě, Panská, Jindřišská). V okolí jízďárny navrhují odstranění stávajících nevyužívaných budov a na toto místo umísťují prostory artplexu. Jedním z hlavních prvků artplexu je jednopodlažní pasáž. Ta spojuje jednotlivé kinosály a také stávající a tři zcela nově navržené dvory, které disponují různými charakterem - od intimního, téměř ukrytého přes industriálně laděný dvůr se stávajícím komínem po „živý“, společenský dvůr s restaurací. Střeška pasáže slouží jako střešní zahrada. Poskytuje tak klidný prostor v blízkosti rušného náměstí. Jednotlivé výstupy do tohoto vyvýšeného prostoru nalezneme v blízkosti vchodů do pasáže. Zahrada umožňuje volný průchod vnitroblokem i v době, kdy je pasáž kina zavřena. Středem artplexu je již zmíněná jízďárna, která je přístupná přímo z pasáže a také ze střešní zahrady. Tvoří centrum celého bloku. Do prostoru jízďárny je navržen víceúčelový sál, který slouží jako výstavní prostor, koncertní sál a také jako foyer při pořádání spo-

lečenských akcí spojených s premiérami filmů. Během slavnostní premiéry je na pořádání večírku využívána jízďárna, foyer s vnitřními dvory a také prostor restaurace. Spojením vznikne dostatečný prostor pro diváky ze všech sálů. Šest kinosálů s celkovou kapacitou 997 diváků je rozmístěno po obou stranách jízďárny. Divák vstupuje do sálů z pasáže v úrovni INP a po shlédnutí filmu vychází přímo na střešní zahradu o patro výš. Sály vystupují nad střešní rovinu a jsou opláštěny fasádou ze skleněných tvarovek Copilit. Tento plášť je zevnitř osvětlen a tím návštěvníkům připomíná jak hlavní zdroj filmové projekce (světlo), tak neonovou záři fasád domů, která byla pro Václavské náměstí v průběhu 20. století tak typická. Jak už bylo zmíněno v úvodu, artplex v sobě ukrývá i další funkce. Ty jsou umístěny v některých stávajících budovách řešeného území. V domě čp. 896 v Panské ulici nalezneme administrativní část artplexu a prostory pro pořádání workshopů a přednášek. V přízemí se nachází obchodní prostory a v levém křídle domu knihkupectví a knihovna s literaturou týkající se filmu. Do domu čp. 835 na Václavském náměstí umísťují kancelářské prostory filmových institucí a do přízemí opět obchodní prostory. Komplex staveb tvořící artplex vytváří místo setkávání, kulturního a uměleckého poznání, vzdělávání, inspirace a relaxace. Propojením jednotlivých dvorů vzniká soubor veřejných prostorů a zároveň průchozí celek s možností různorodého využití. Jízďárna s pasáží a střešní zahradou pak tvoří pomyslný uzel celého souboru. Artplex vytváří prvek, který kulturně a společensky obohacuje Václavské náměstí a obnovuje v současnosti nevyužívaný potenciál řešeného vnitrobloku.

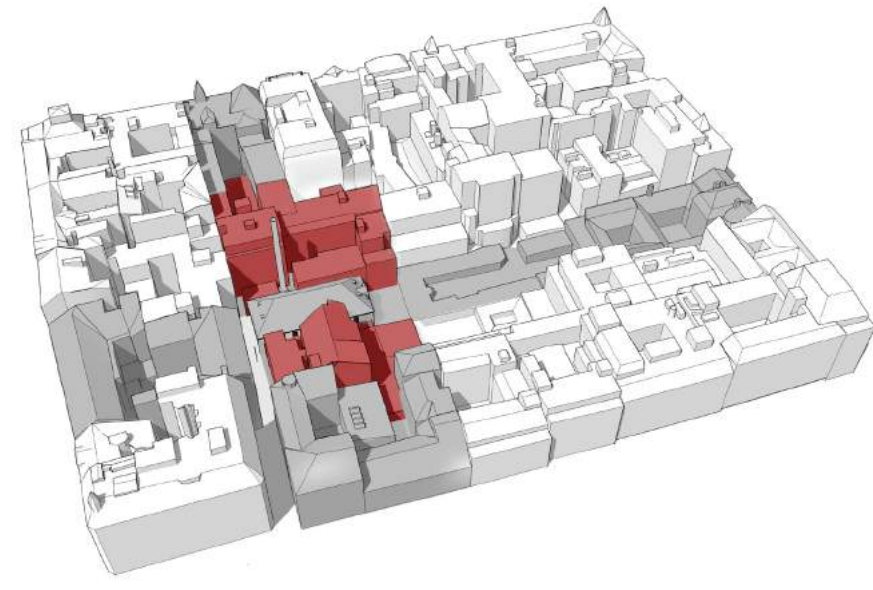

KONCEPT

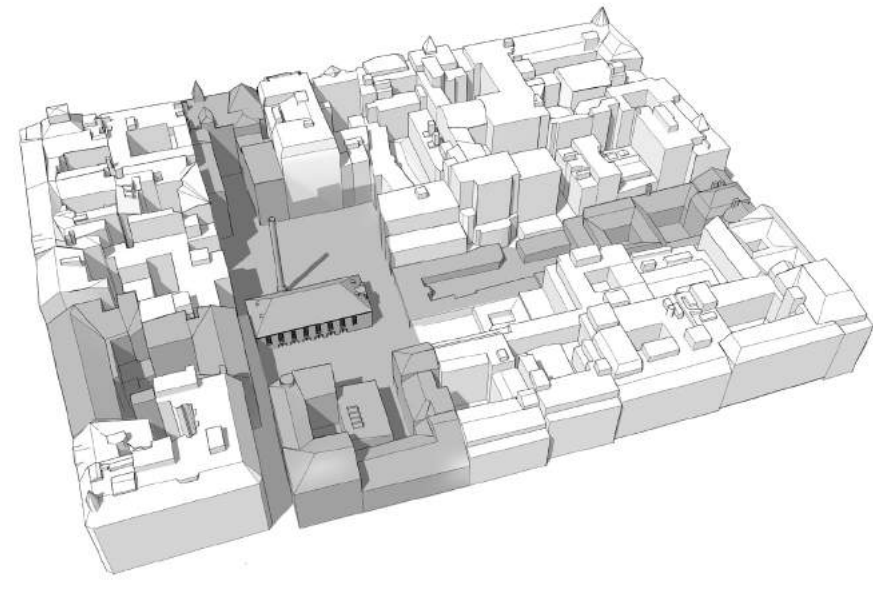
1. VYZNAČENÍ ŘEŠENÝCH DOMŮ V BLOKU

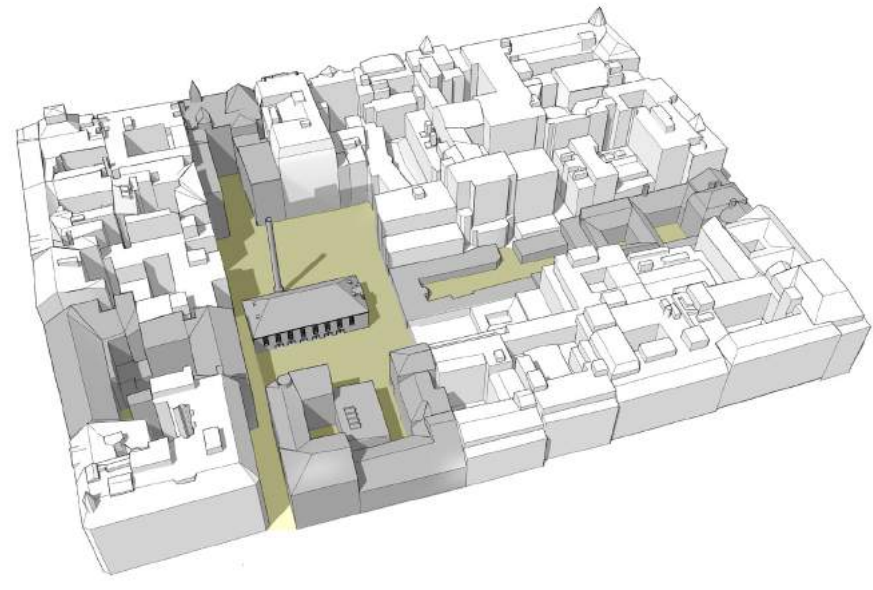
2. VYZNAČENÍ BOURANÝCH STAVEB

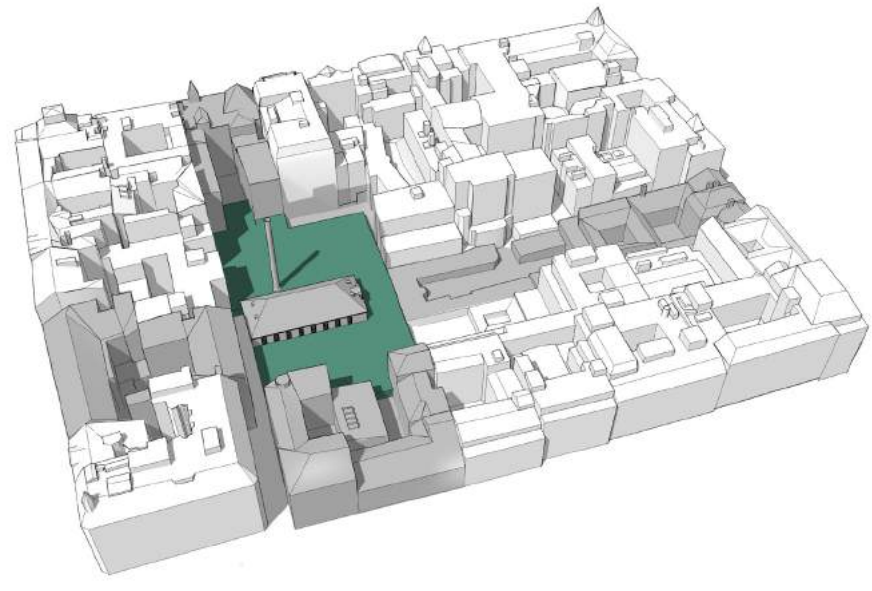
3. ÚZEMÍ PO ODSANĚNÍ BUDOV

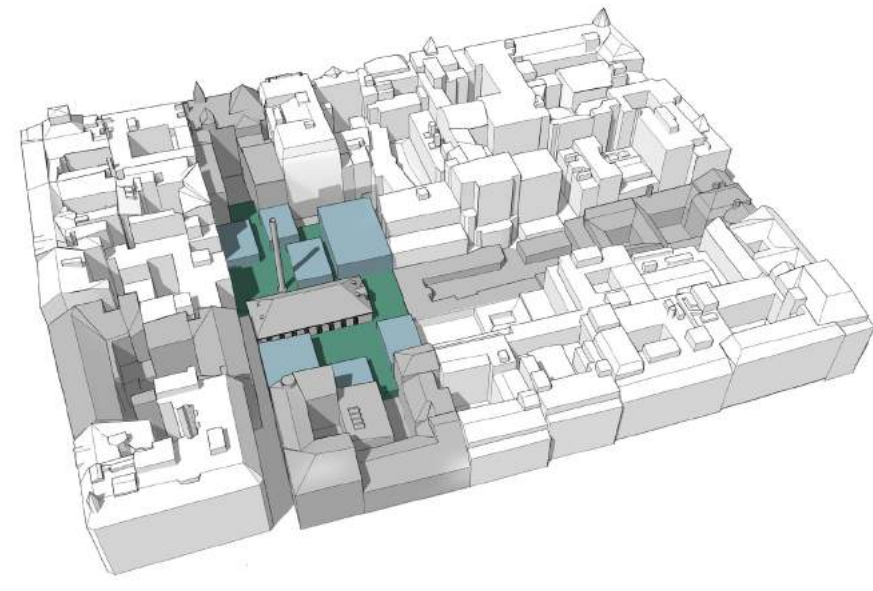
4. VYZNAČENÍ VEŘEJNÉHO PROSTORU

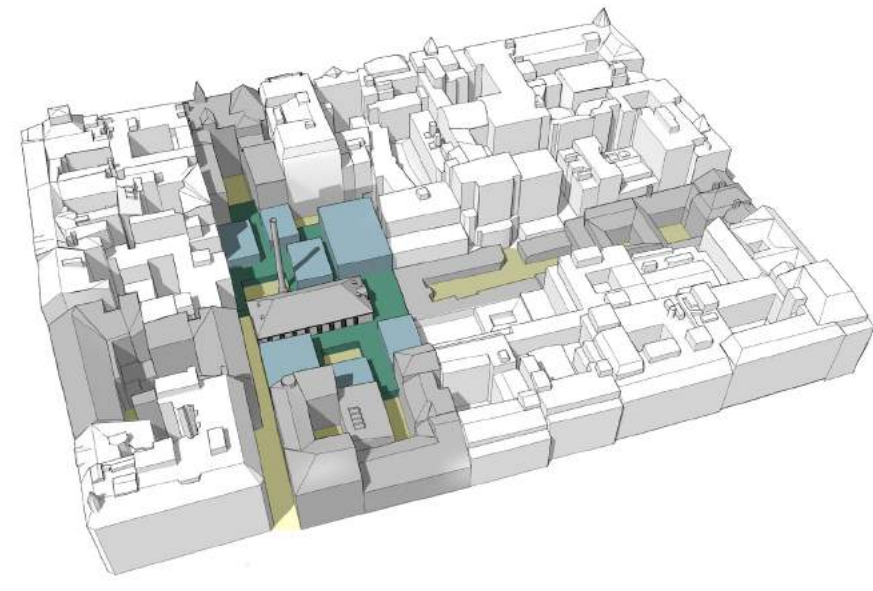
5. STŘEŠNÍ ZAHRAHA NAD PASÁŽÍ

6. VLOŽENÍ KINOSÁLŮ

7. VYTVOŘENÍ DVORŮ

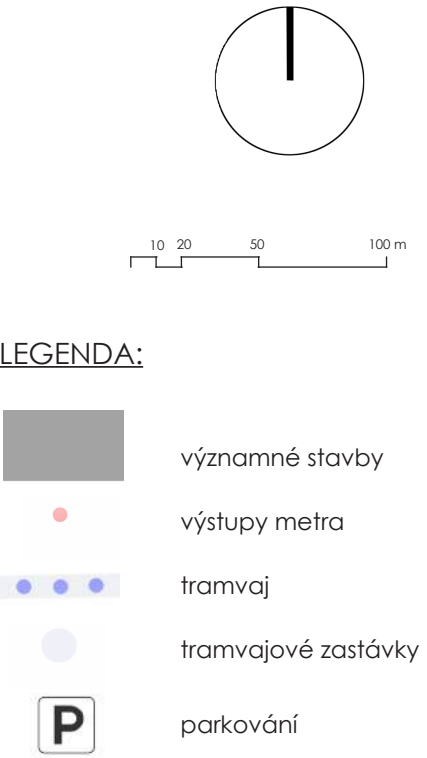
8. PROSTUPNOST BLOKU

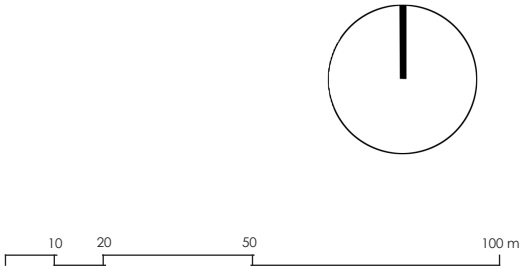
stávající stav

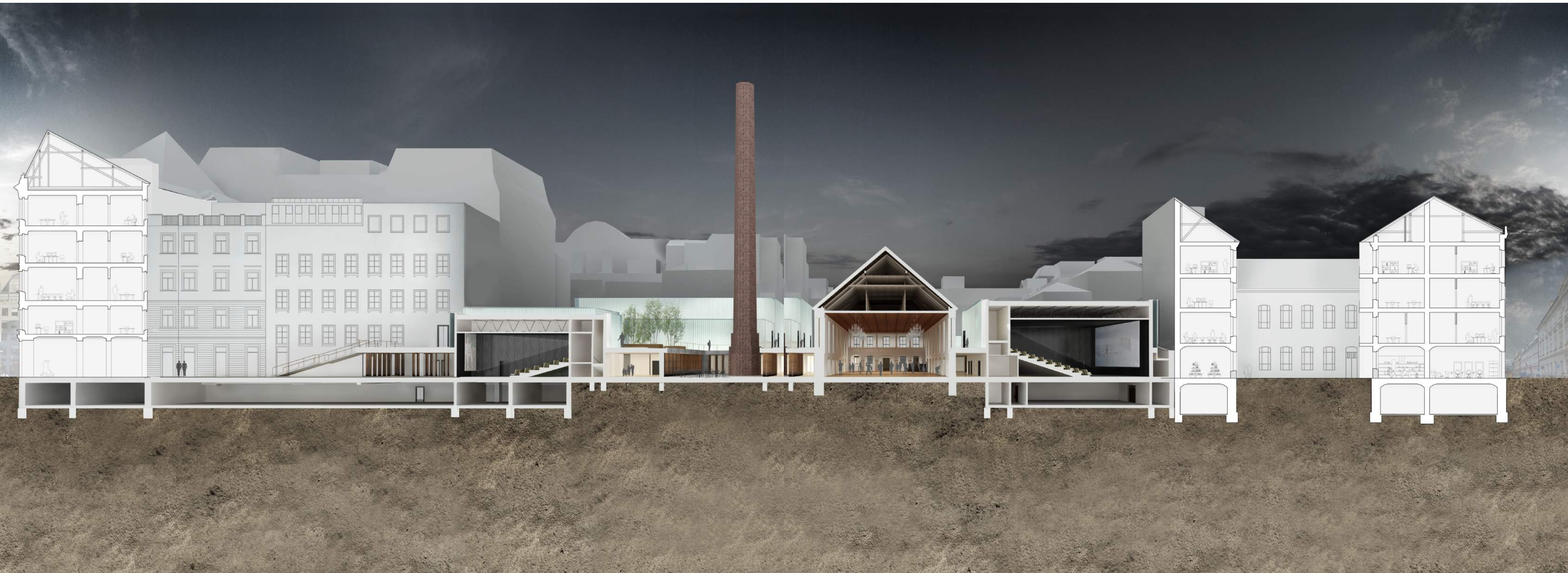
návrh

SITUACE ŠIRŠÍCH VZTAHŮ

SITUACE

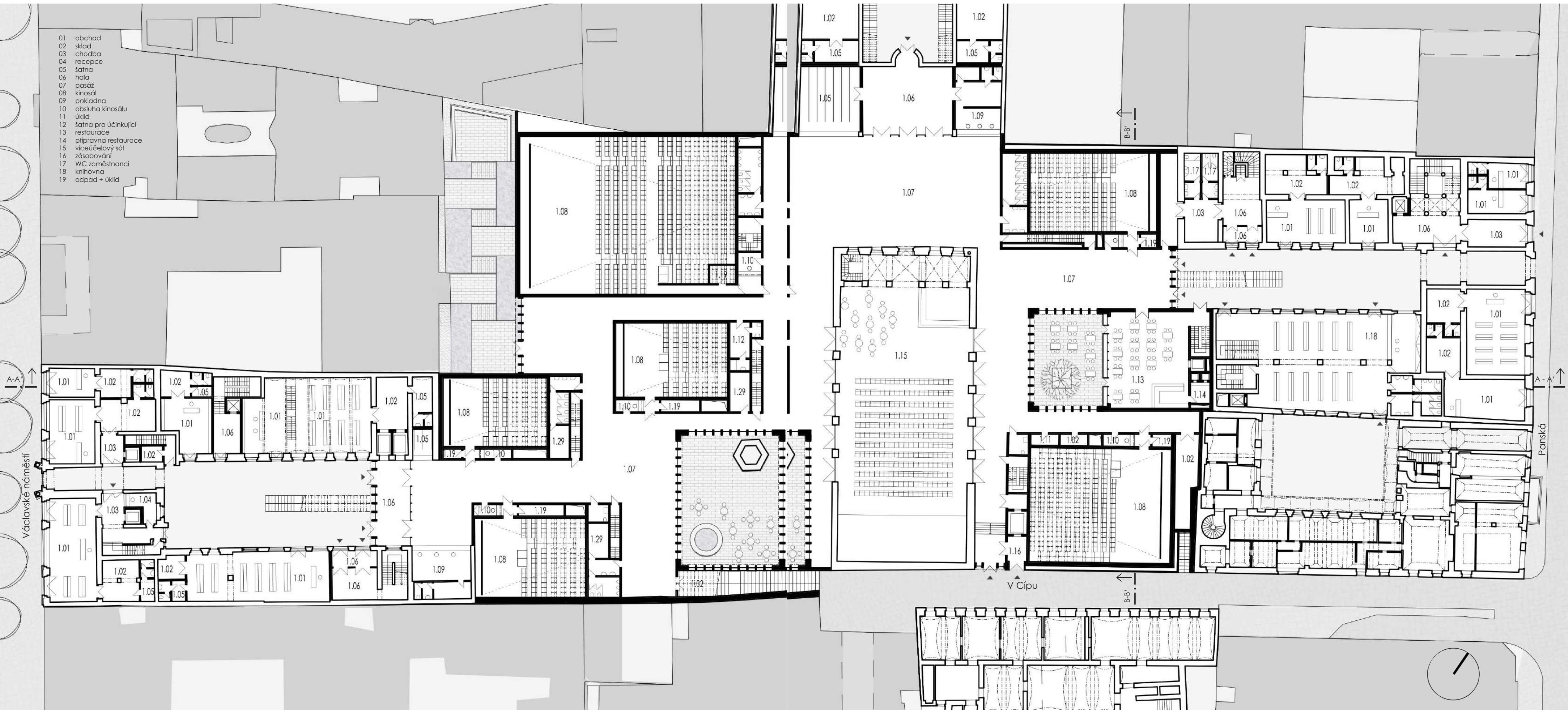

PŮDORYSY

VÝKRES PARTERU

- 01 obchod
- 02 sklad
- 03 chodba
- 04 recepce
- 05 šatna
- 06 hala
- 07 pasáž
- 08 kinosál
- 09 pokladna
- 10 obsluha kinosálu
- 11 úklid
- 12 šatna pro účinkující
- 13 restaurace
- 14 přípravná restaurace
- 15 víceúčelový sál
- 16 zásobování
- 17 WC zaměstnanci
- 18 knihovna
- 19 odpad + úklid

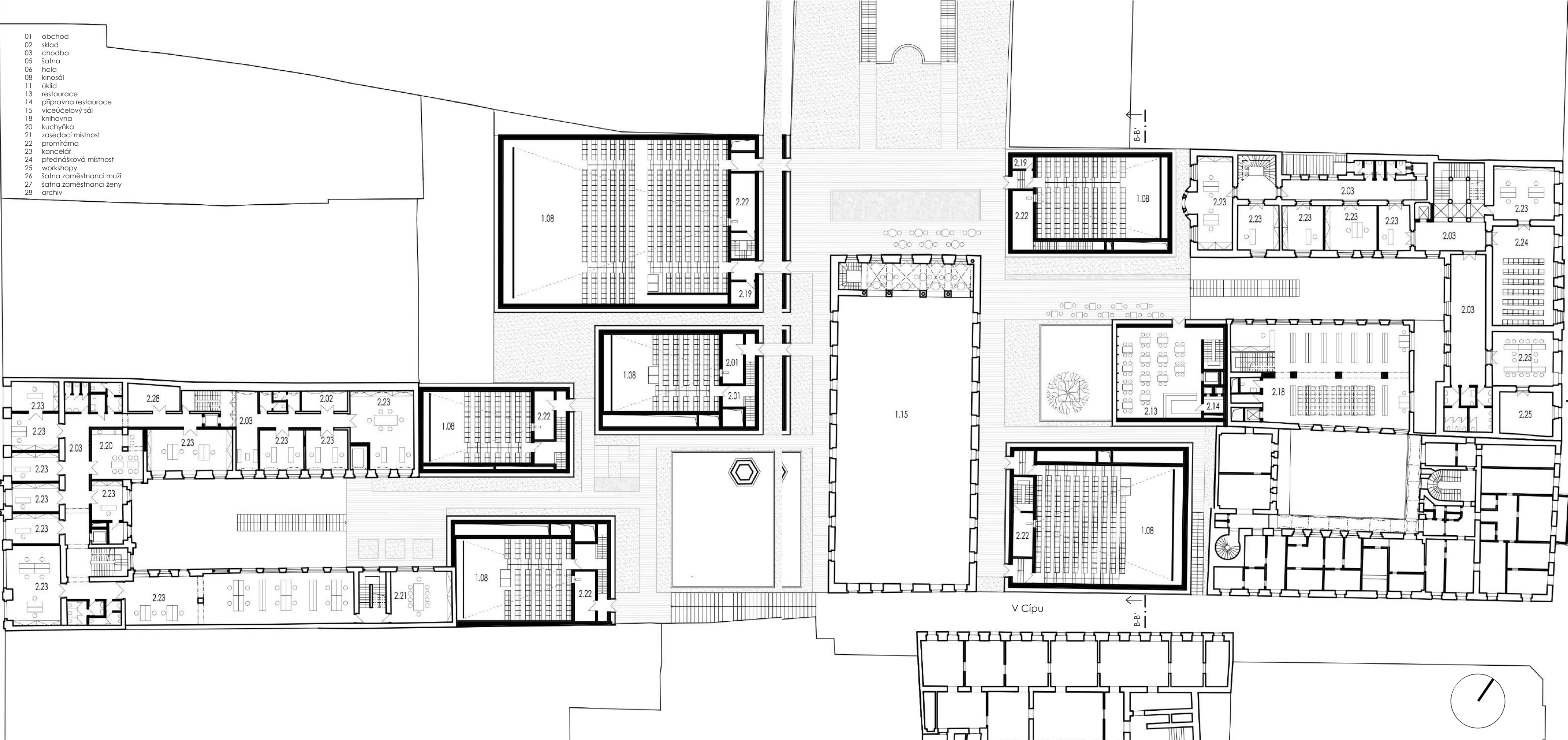
PŮDORYS 1.NP

- 01 obchod
- 02 sklad
- 03 chodba
- 05 šatna
- 06 hala
- 08 kinosál
- 11 úklid
- 13 restaurace
- 14 přípravná restaurace
- 15 víceúčelový sál
- 18 knihovna
- 20 kuchyňka
- 21 zasedací místnost
- 22 promítárna
- 23 kancelář
- 24 přednášková místnost
- 25 workshopy
- 26 šatna zaměstnanci muži
- 27 šatna zaměstnanci ženy
- 28 archiv

A-A' ↑

Václavské náměstí

PŮDORYS 2.NP

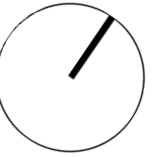

B-B' ↓

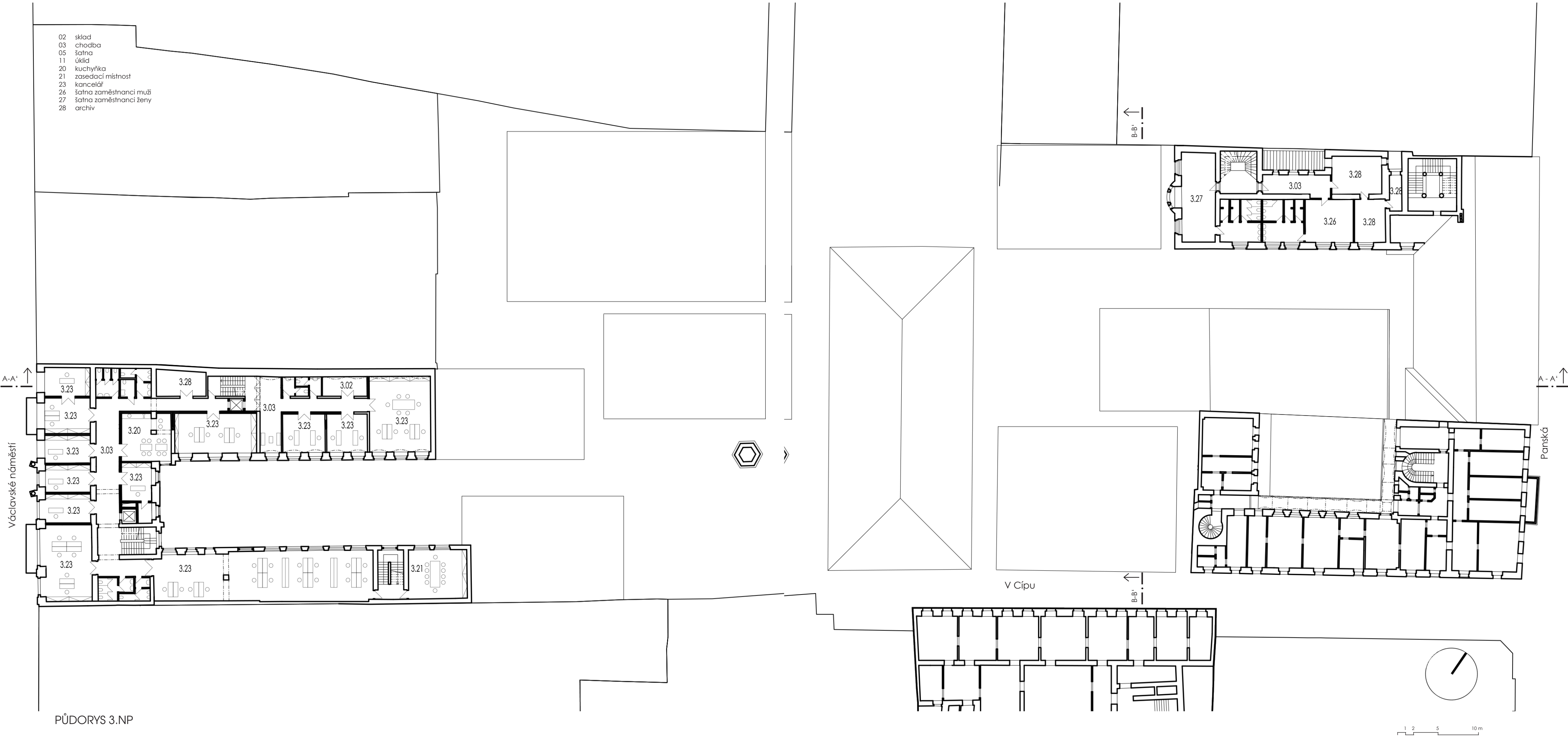
B-B' ↓

A-A' ↑

Panská

1 2 5 10 m

- 02 sklad
- 03 chodba
- 05 šatna
- 11 úklid
- 20 kuchyňka
- 21 zasedací místnost
- 23 kancelář
- 28 archiv

B-B'

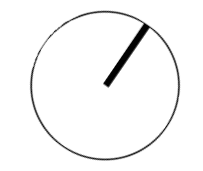
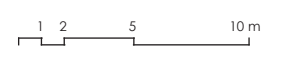
A-A'

Panská

B-B'

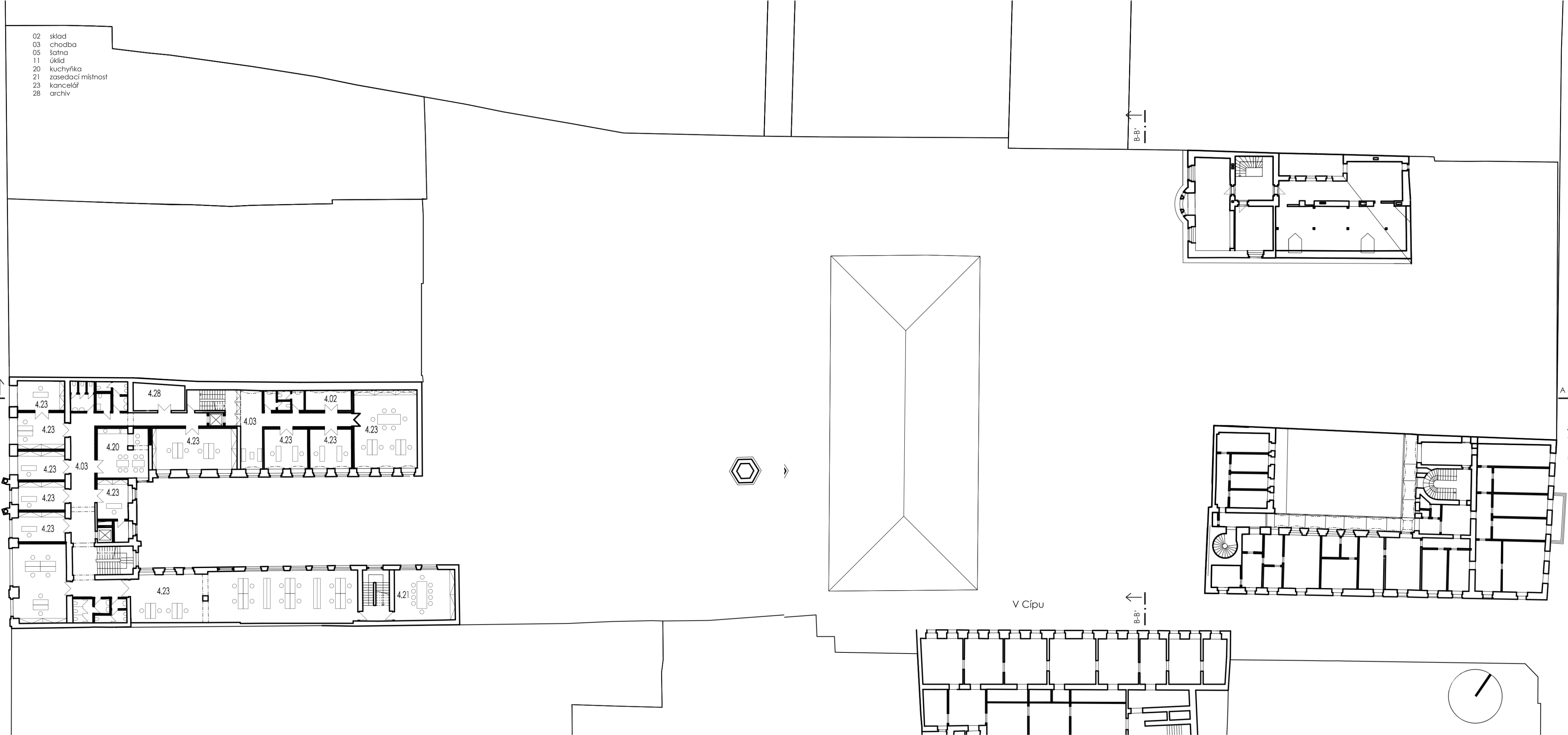
V Cípu

PŮDORYS 4.NP

A-A'

Václavské náměstí

- 02 sklad
- 03 chodba
- 05 šatna
- 11 úklid
- 20 kuchyňka
- 21 zasedací místnost
- 23 kancelář
- 28 archiv

B-B' ↑

A-A' ↑

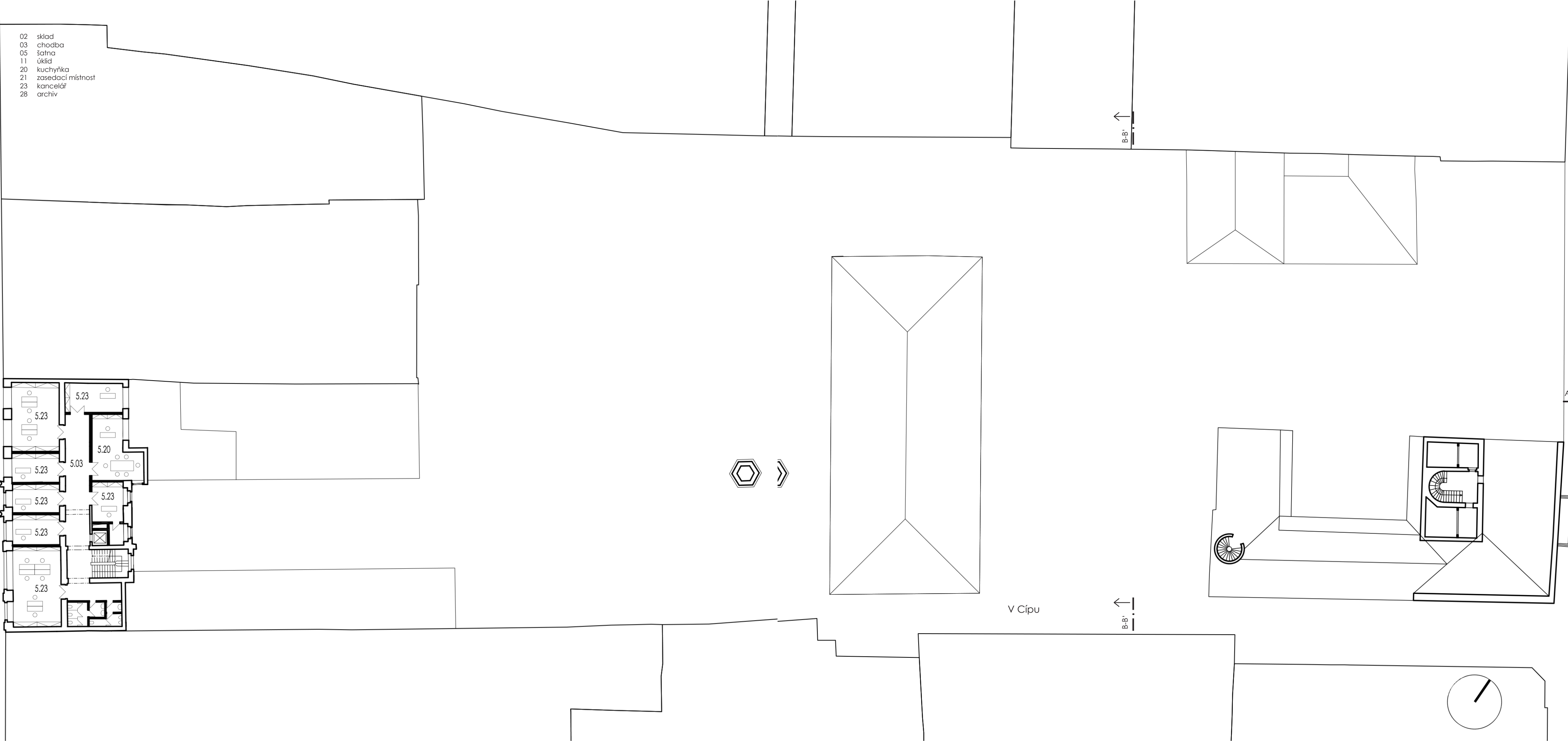
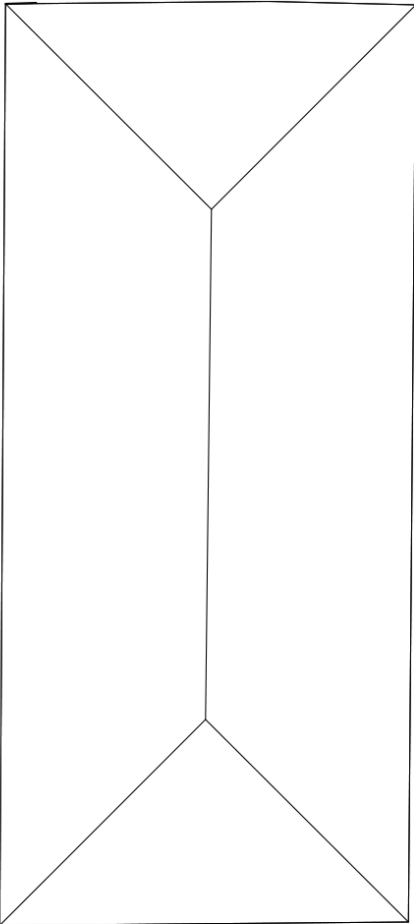
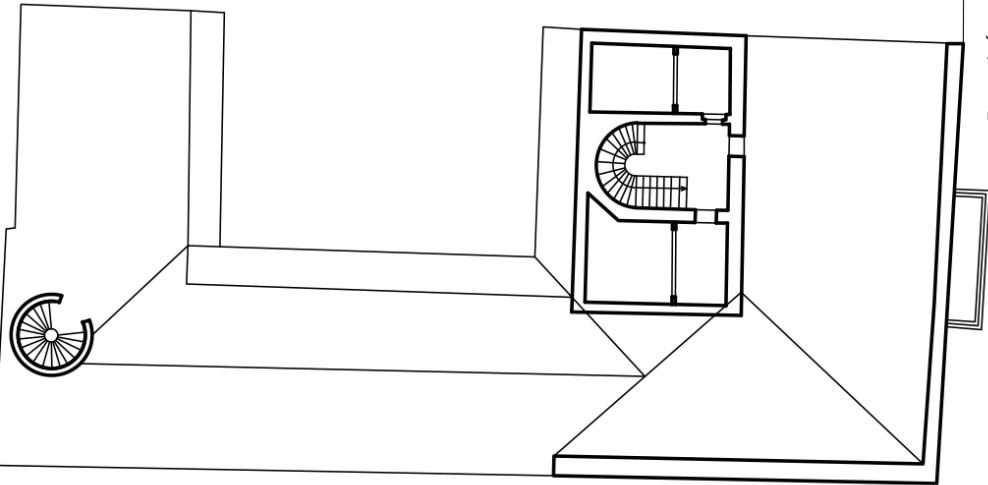
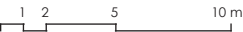
A-A' ↑

Panská

B-B' ↑

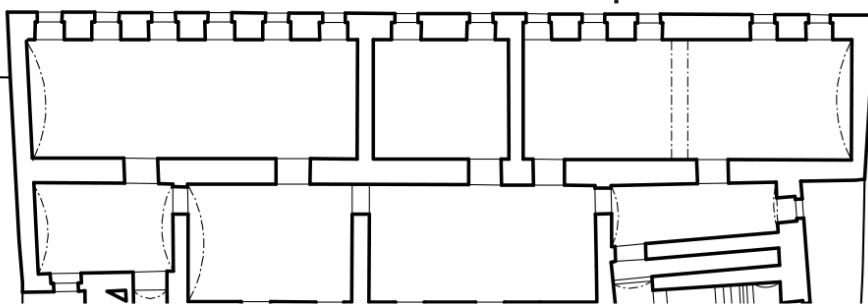
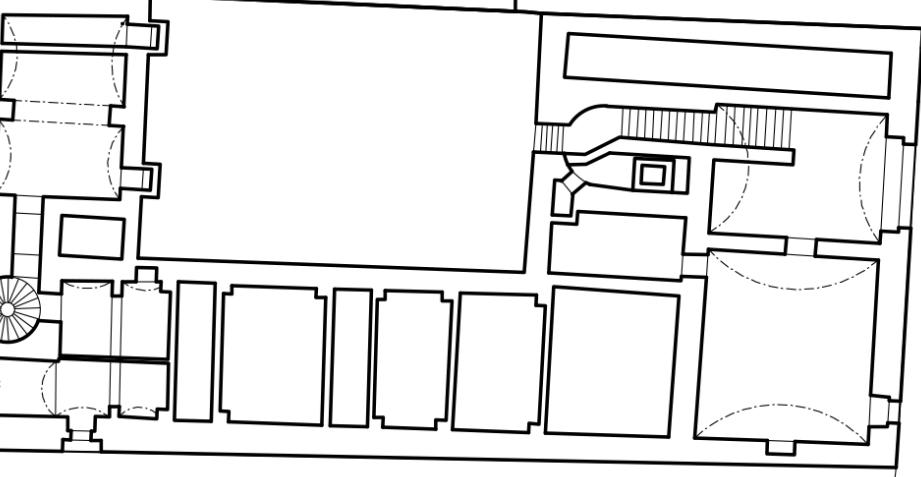
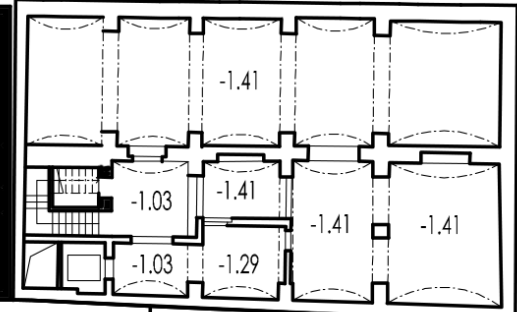
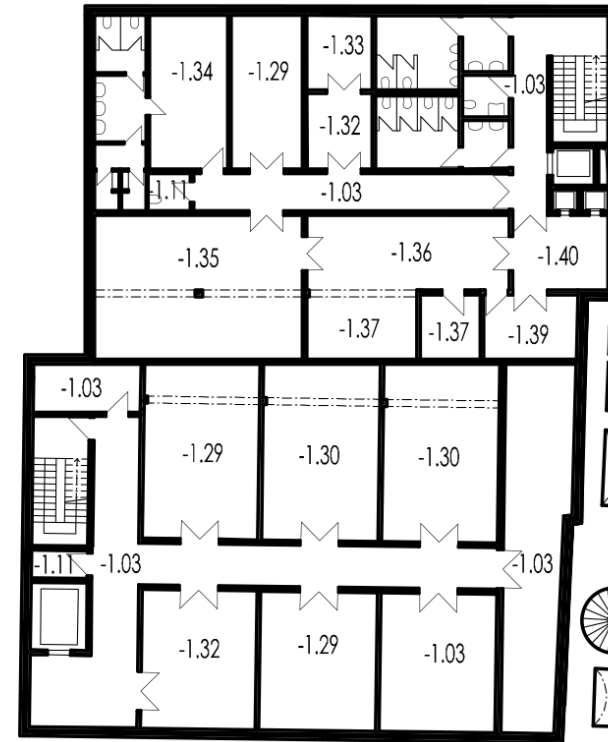
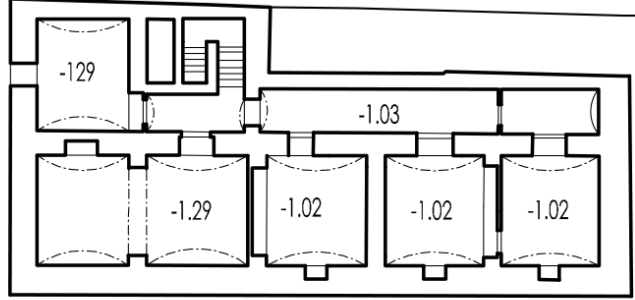
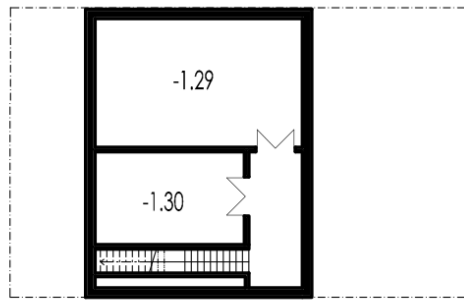
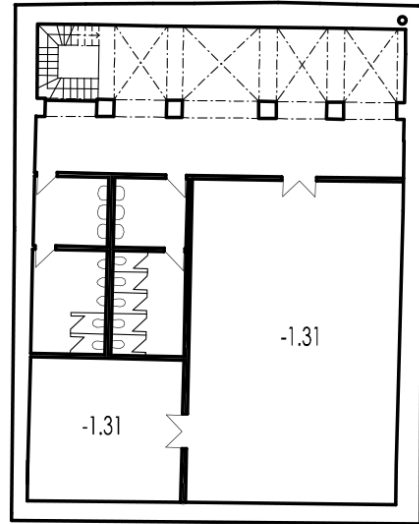
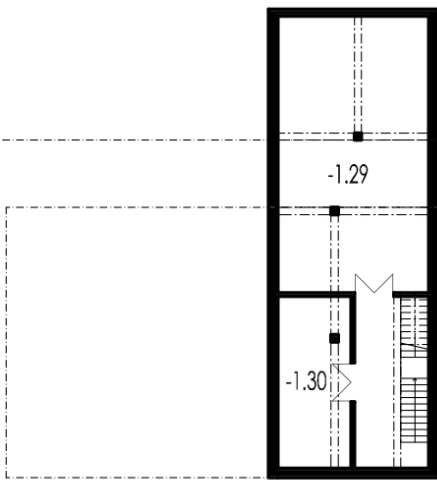
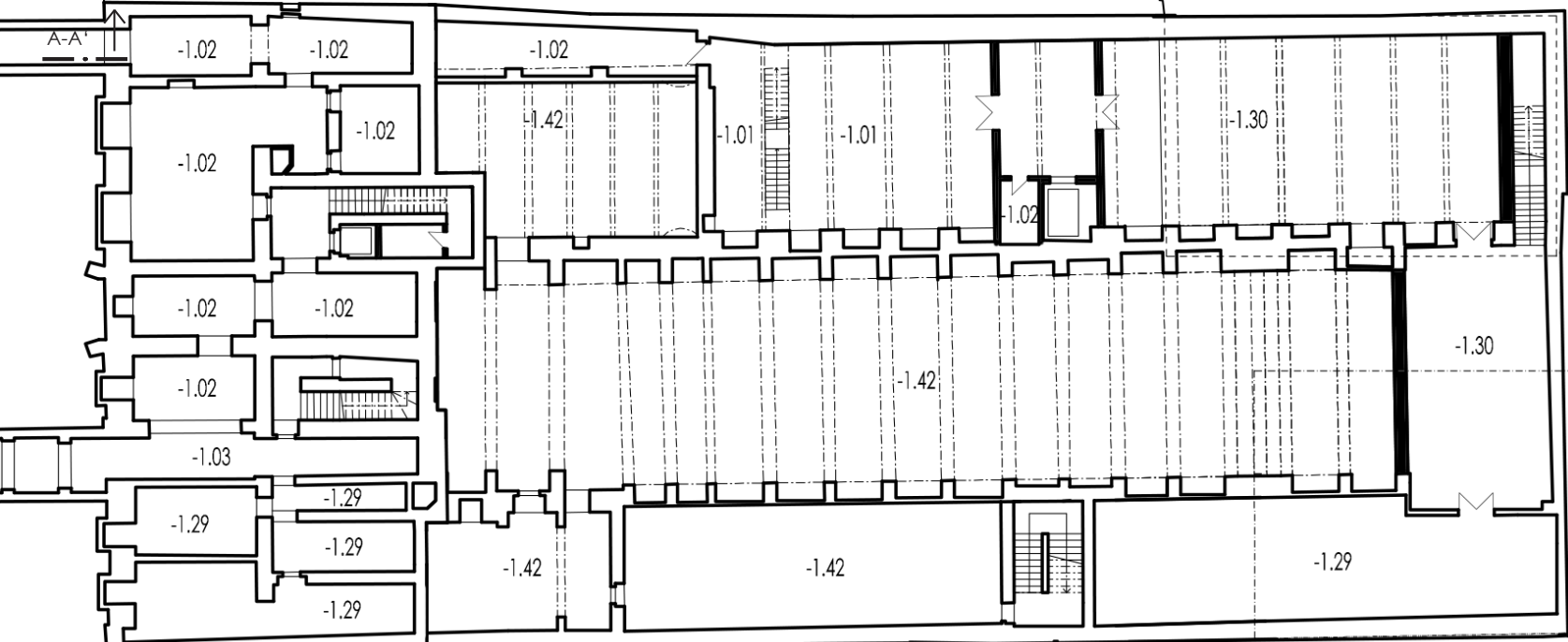
V Cípu

PŮDORYS 5.NP

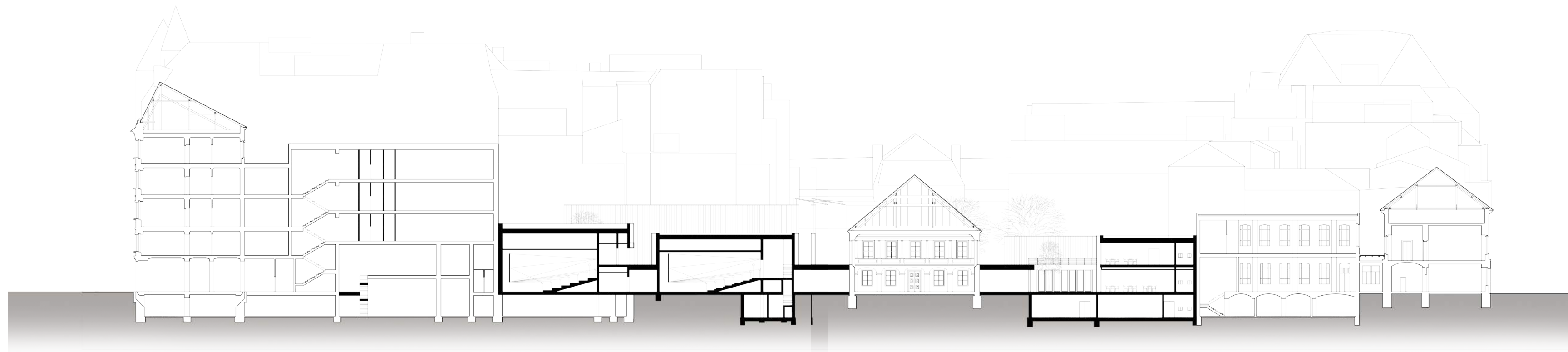
Václavské náměstí

- 01 obchod
- 02 sklad
- 03 chodba
- 05 šatna
- 11 úklid
- 28 archiv
- 29 technická místnost
- 30 technická místnost - vzduchotechnika
- 31 zázemí kavárny
- 32 odpady
- 33 obaly
- 34 šatny zaměstnanců
- 35 sklady potravin, příprava surovin
- 36 teplá kuchyně
- 37 studená kuchyně
- 38 mytí nádob
- 39 mytí nádobí
- 40 výdej
- 41 sklad knihovny
- 42 komerční prostory

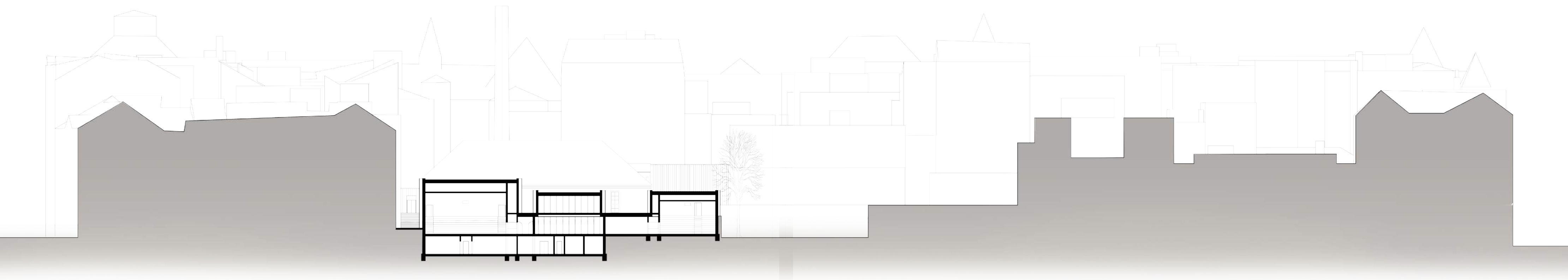

PŮDORYS 1.PP

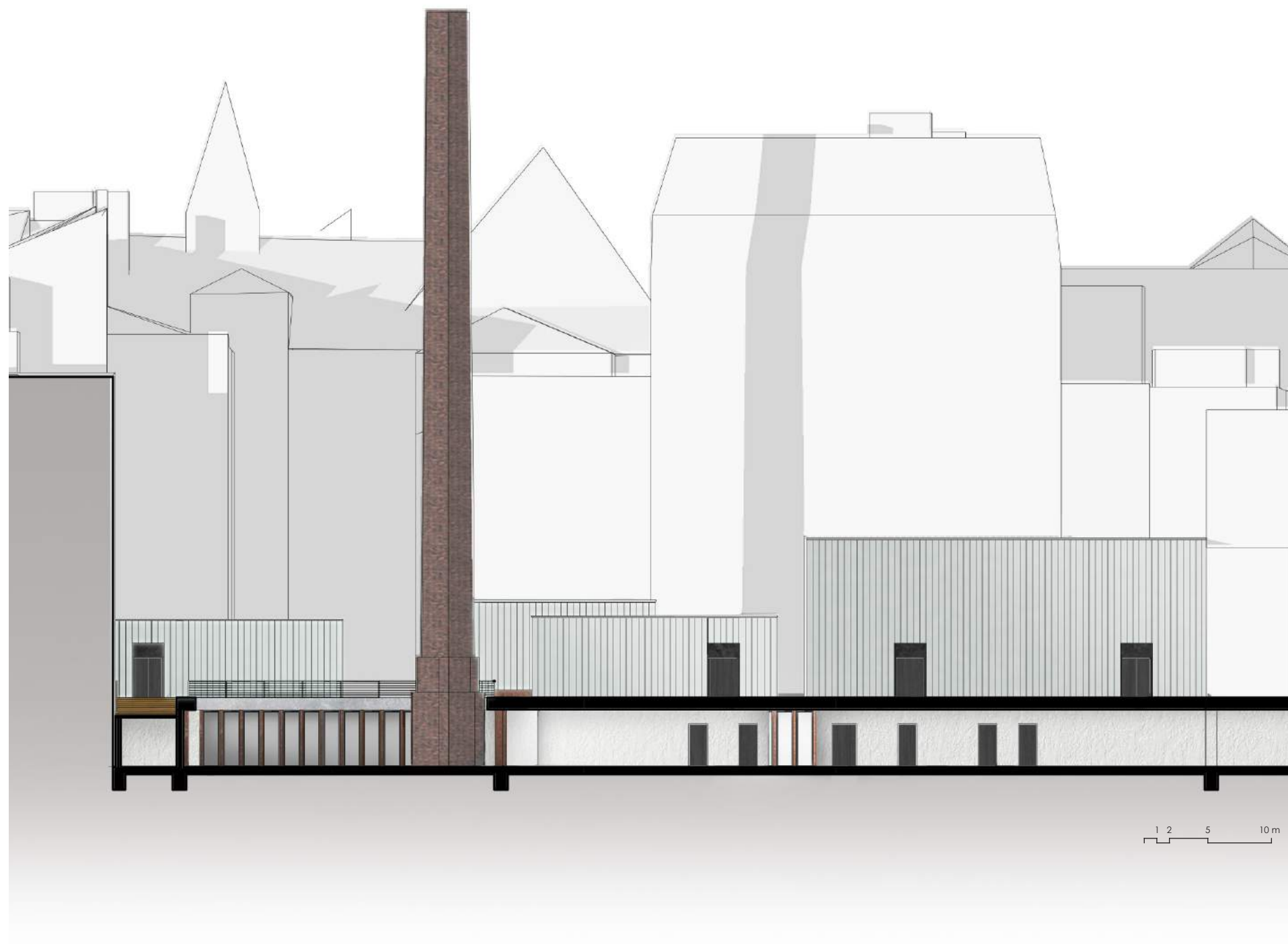
1 2 5 10 m

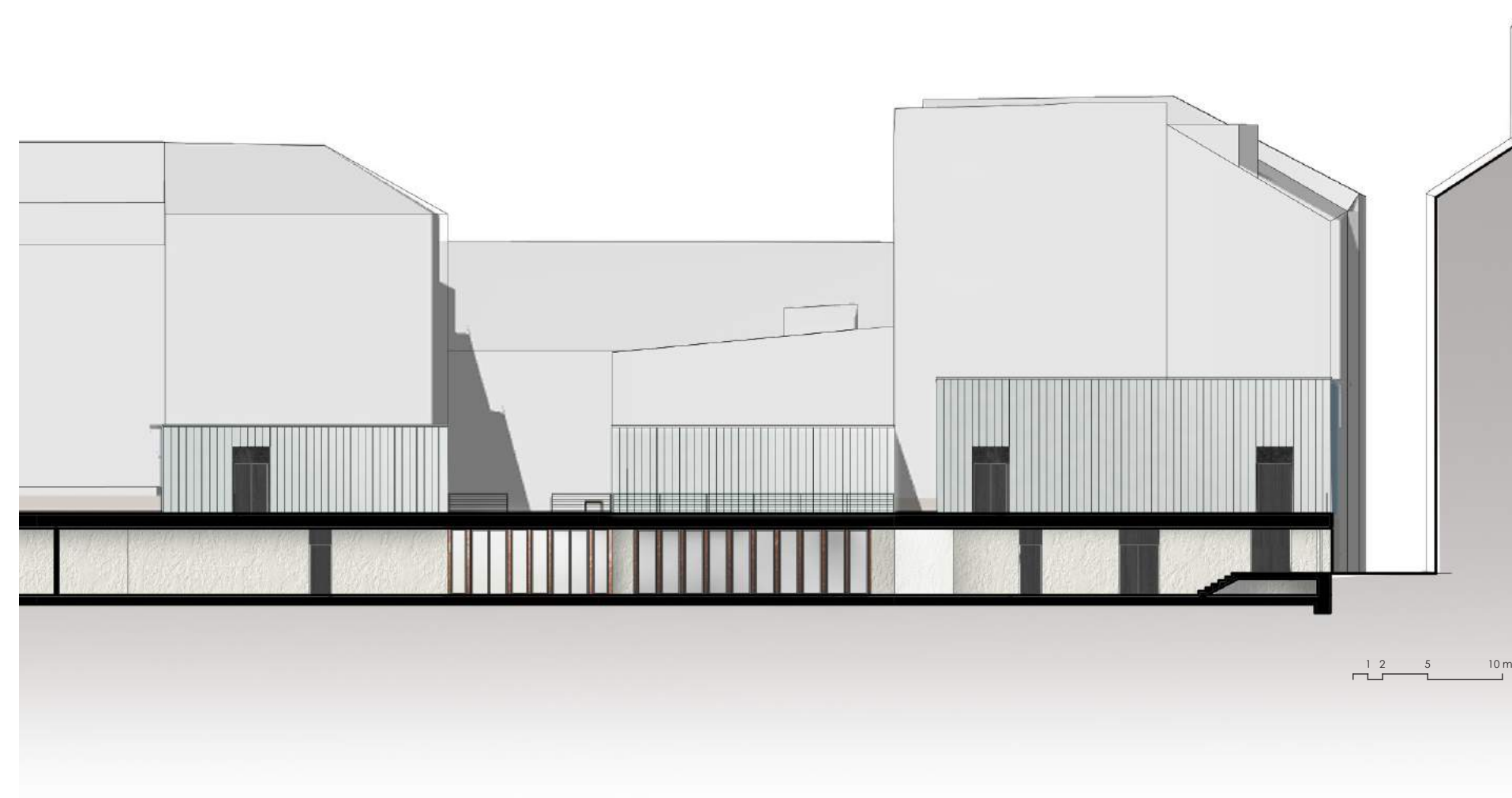
ŘEZ A - A'

ŘEZ B-B'

POHLED JIHOZÁPADNÍ

POHLED SEVEROVÝCHODNÍ

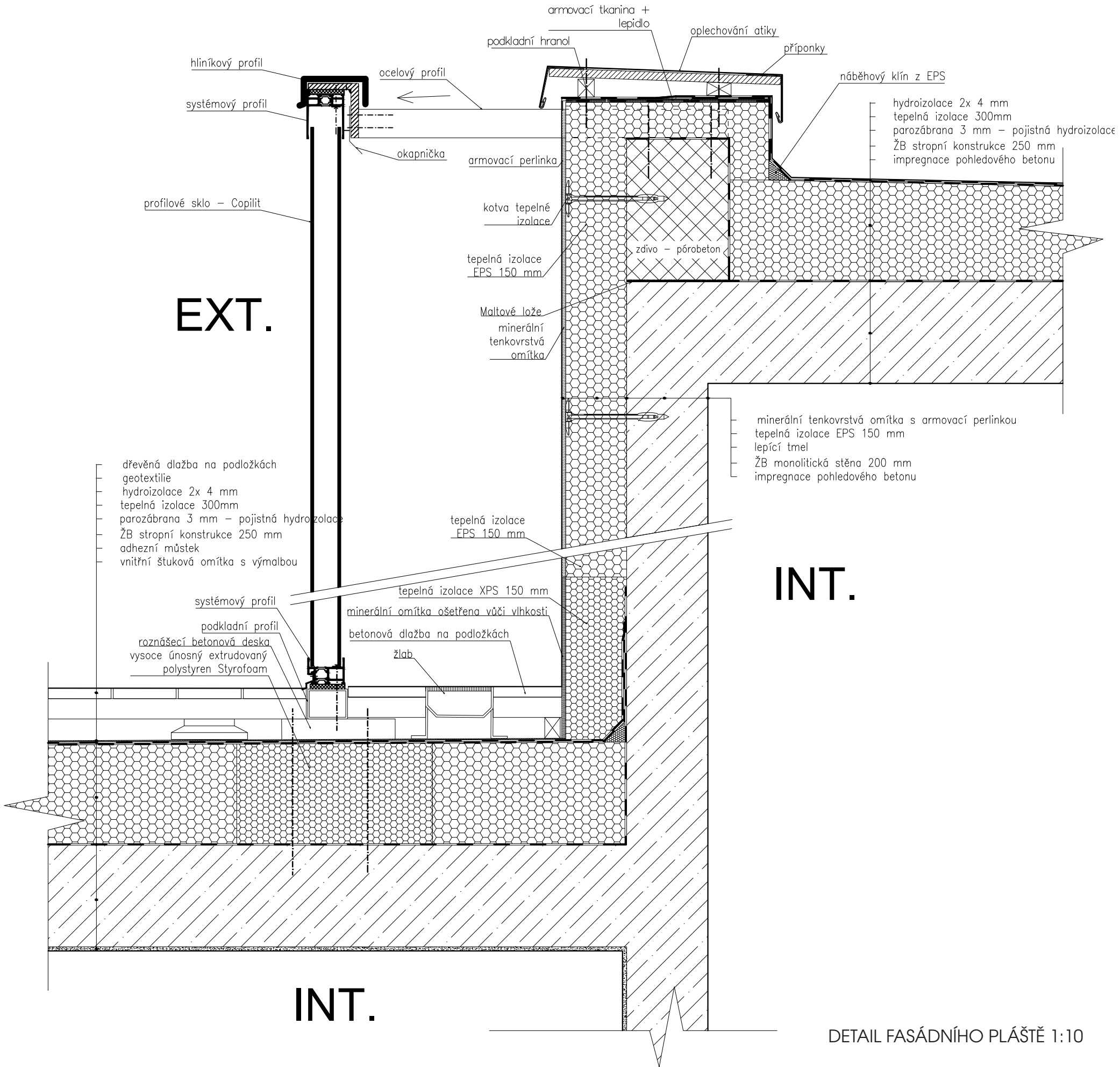
KONSTRUKČNÍ ŘEŠENÍ

Konstrukční systém stavby je stěnový, nosné konstrukce jsou železobetonové s vyzdívanými dělicími konstrukcemi. Stropní konstrukce tvoří železobetonové monolitické desky. Ve stropní konstrukci sálů jsou použity příhradové nosníky. Nosné konstrukce sálů jsou na vnitřních stranách opatřeny zvukovou izolací a celý plášť stavby je zateplen.

Sály disponují opláštěním formou předsazené fasády z profilovaného skla Copilit. Tento plášť je předsazen před nosnou konstrukci pro možnost údržby a prostor za fasádním pláštěm má vlastní odvod dešťové vody. Přístup za plášť je řešen pomocí demontovatelného ostění dveří ze sálů.

Každý sál tvoří samostatný požární úsek. Úniky jsou vždy minimálně dvěma směry - do prostoru pasáže a na střešní zahradu. Pasáž je řešena jako chráněná úniková cesta s řízeným větráním. Strojírny vzduchotechniky se nachází v suterénu. Uvnitř objektu jsou také umístěny hydranty pro vnitřní zásah.

Větrání a teplovzdušné vytápění zajišťuje vzduchotechnika. Technické místnosti jsou umístěny v suterénu pod každým sálem. Ze suterénu je vzduch veden instalačními jádry na bočních stranách sálu. Instalační prostor mezi podhledem a stropní konstrukcí má v sálech výšku 1-2 m dle kapacity kinosálu.

ZDROJE

BEČKOVÁ, Kateřina. Nové Město: Nové Město. Vyd. 1. Praha: Schola ludus-Pr-agensia, 1998, 386 s. Zmizelá Praha. ISBN 80-900-6689-5.

ČVANČARA, Miroslav a Jaroslav ČVANČARA. Zaniklý svět stříbrných plátén: po stopách pražských biografů. Vyd. 1. Praha: Academia, 2011, 600 s.. ISBN 978-80-200-1969-1

FIALA, Miloš. Václavské náměstí v proměnách času. Vyd. 1. Česká Kamenice: PolArt, 2009, 261 s. ISBN 978-80-87286-01-2.

LORENC, Vilem. Nové Město pražské. 1. vyd. Praha: SNTL, 1973, 200, [8] s. Řada stavební literatury.

LUKEŠ, Zdeněk. Psí vycházky: za moderní architekturou Prahy se Zdeňkem Lukešem. Vydání první. Praha: NLN, Nakladatelství Lidové noviny, 2015, 165 stran. ISBN 978-80-7422-383-9.

MENDELOVÁ, Jaroslava, Pavla STÁTNÍKOVÁ a Michal FIALA. Nové Město pražské 1348-1784. Praha: Muzeum hlavního města Prahy, 1998, s. 84. ISBN 80-85394-19-7.

STÝBLO, Zbyšek. Prostory pro filmovou projekci. Vyd. 1. Praha: České vysoké učení technické v Praze, 2014, 159 s. ISBN 978-80-01-05627-1.

ZA STAROU PRAHU: Diagnóza Václavského náměstí. Praha, 2014, XLIV. (XV.) (1). ISSN 1213-4228.

podklady NPÚ

Web:
<http://www.cuzk.cz/>
<http://www.iprpraha.cz/>
www.archiweb.cz

PODĚKOVÁNÍ

Ráda bych poděkovala vedoucímu práce Ing. arch. Borisovi Redčenkovi za cenné rady a inspiraci při zpracování mého diplomového projektu. Dále děkuji rodině a přátelům za podporu nejen během diplomové práce, ale také v průběhu celého studia.

